

Ročník XIX, 3/2019

**Hrádecké
noviny**

**Gródeckie
nowości**

...rozdělen zdmí, spojen srdci...

Vážení spoluobčané, pomalu se blížíme do finále roku 2019. Na bilancování je ještě trochu brzo. Je pravda, že klíčové obecní akce již máme, až na Mikuláše, za sebou, takže hodnotit by už bylo možné. Avšak stavební práce jsou dosud v plném proudu. Pomáhá nám skvěle počasí. Kéž by to tak vydrželo do Vánoc.

Jedna hodnotící schůzka je před námi, na kterou vás chci srdečně pozvat. Jedná se o pravidelnou předvánoční besedu s občany. Bude se konat ve čtvrtek dne 21.11.2019 v 16:00 hodin v zasedací místnosti obce. Na besedy obvykle nechodí mnoho občanů, což mě docela mrzí. I když poslední setkání s občany mělo účast slušnou (jak vyplývá z grafu).

Účast občanů na besedách s vedením obce

V loňském roce jsme schůzku nedělali, to kvůli připomínkám, že si děláme předvolební agitaci. Takže letos to bude první akce v tomto volebním období. Chceme vás seznámit s tím, co se na obci aktuálně děje, co se plánuje, co se nám daří dělat a co nikoli. Některé problematiku věci chceme s veřejností konzultovat, zjišťovat její nezpřístupňovaný názor. Potřebujeme zpětnou vazbu jako sůl. Myslím, že je potřebné alespoň v závěru roku si udělat chvíli na bilanci prvního ze čtyř milníků, které každé zastupitelstvo ve svém volebním období ko-

munikuje s občany. Budeme se na vás těšit.

Závěrem mého úvodníku vám krátce poreferuji o dvou novinkách, které v současnosti řešíme. Jelikož občanů Hrádku neustále zvolna přibývá (aktuálně je nás 1900), začínáme mít starosti, jak zkapacitnit naše školská zařízení. Jednou z možností je rekonstrukce půdních prostor. Budova polské školy má dosti zchátralou střechu. V nejbližších letech ji bude potřeba vyměnit. V souvislosti s tímto by bylo vhodné udělat v podkroví jednu nebo dvě místnosti, které by sloužily jako třída nebo školní družina. Česká škola má sice střechu v dobrém stavu, ale s přibývajícím dětmi bude ve stávajících prostorách těsně. Budova má velmi složitou konstrukci střechy, pod kterou se za stávajících podmínek učebny nevměstnají. Rada obce v souvislosti s touto situací rozhodla nechat vypracovat studie proveditelnosti rekonstrukcí střech obou našich školních budov. Cílem zadání studie je vznik půdních vestaveb, což přispěje ke zvelebení našich škol.

Od listopadu startuje nový projekt přeshraniční spolupráce s městem Skoczów. Jeho součástí je rekonstrukce kamenné budovy z roku 1905, která stojí u Centra volného času. Zhotovitelem bude firma T-DEX, jež právě dokončila stavbu hřiště ve stejném areálu. Jedná se o větší část budovy vznikne vesnické muzeum, které bude přemístěno ze stávajícího muzea v bývalé hasičské zbrojnici. V části druhé bude dílna, kterou jsme honosně nazvali Škola lidových řemesel. V dílně se budou učit děti (ale nejenom oni) dělat na hrncářském kruhu keramiky, na tkalcovském stavu vyrábět látky, a seznamovat se s dalšími zaniklými činnostmi. Přiučí se řezbářství či výrobě košíků, metel, velikonočních pomlázek atd. Investice je spolufinancována z Fondu mikroprojektů, tedy z EU.

Robert Borski,
váš starosta

Slovo starosty	2
Z redakce	3
Poznávačka aneb „Co je na obrázcích?“	3
Dálnička - INZERCE	3

• Z OBECNÍHO ÚŘADU

Dejte nám číslo a váš zaběhnutý pes bude doma hned	4
Každý bobek někam patří	4
Efektivní využití popelnice	5
Příběh o hřišti má dobrý konec	6
Nová studánka v Suszarně	7
Stavební rozmach Hrádku	8-9

• AKTUALITY

Koho jsme si zvolili (Petr Lipowski).....	10
Další cesty mají povrch	11
Spartakiáda spolků	12-13
Letos se se svatbami roztrhl pytel	14
Mobilní tísňová péče Anděl Strážný	15
Zdravotnická záchraná služba Moravskoslezského kraje	16
Když porucha příjmu potravy ničí životy	16
Informace pro drobné vlastníky lesa s výměrou do 50ha	17
Ukončení MESOH roku	17
Uklidíme Česko	17
Bez obalu...a ekologicky.....	18-19
Hostinec Harcoff	20-21
Původ a historie hrád. příjmení 4.díl	22-23
Kdo s koho - nákupy v předvánočním čase..	24

• ZE ŠKOLNÍCH LAVIC

ČESKÁ ŠKOLA	25-27
POLSKÁ ŠKOLA	28-29

• SPOLKOVÝ ŽIVOT V OBCI

Hrádátka (Letní Dobrodružství Hrádátka, ...No a cooo..., Mikemu)	30-31
Mamiminy	32
Beško na vozíku alegorycznym	32
Tloczyni kapusty	32

• ZE ŽIVOTA CÍRKVÍ

Letní tábor dětí v Orlově	33
---------------------------------	----

• Z CENTRA VOLNÉHO ČASU

Pohádkové večery v parku	34
Tvořivá odpoledne	34
Prodejní výstava ručních prací	34
Kroužky pro děti	35
Kurzy pro dospělé	36

• NOVINKY V KNIHOVNĚ

• INZERCE

• ROZHOVOR S JUBILANTEM

Jan Czudek	38-39
------------------	-------

• PŘÍRODA HRÁDKU

Naši pěvci	40-41
------------------	-------

• RECEPTY

Harcoff	42-43
---------------	-------

Z redakce

Začátkem září se vdala naše kolegyně Lucka, roz. Cicvářková. Milým novomanželům Sztokowským na společné cestě životem přejeme spoustu lásky, porozumění a jen samé radostné okamžiky.

Poznávkačka aneb „Co je na obrázcích?“

Připravili jsme pro vás nový seriál zaměřený pro ty, kteří rádi soutěží.

Pořádně se zadívejte na 3 varianty stejné fotografie, které znázorňují známé veřejné místo v naší obci. Fotky jsou zkresleny díky speciálním grafickým efektům. Je třeba se pořádně dívat, v prvním zahřívacím kole se jedná o jednoduchý hlavolam. Příště to bude těžší.

Nápověda: Už 8 let na stráži.

ROČNÍ DÁLNIČNÍ ZNÁMKA ZDARMA!

Pro nové klienty
za 2 stavební spoření

Navíc smlouva bez vstupního poplatku

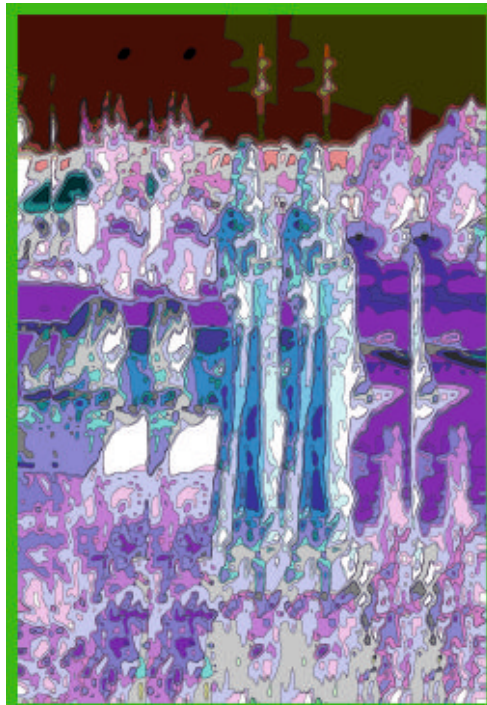
Omezený počet dálničních známek 100 kusů

**Nárok na dálniční známku
máte jen v případě rezervace
na tel. čísle 608 47 42 47**

Info na:
dalnicni.znamkazdarma@seznam.cz

Kdo první z vás napíše smskou správnou odpověď na tel. **724 309 930**, dostane krásnou knížku s fotografiemi našeho regionu.

Dejte nám číslo a váš zaběhnutý pes bude doma hned

Jak jistě víte, majitelé psů budou od 1. 1. 2020 povinni nechat si své mazlíčky očipovat.

S předstihem upozorňujeme všechny vlastníky a chovatele psů, že podle zákona č. 166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů s účinností od 1. ledna 2020 musí být každý pes označen elektronickým čipem.

Každý pes, který bude od roku 2020 přiveden k veterinárnímu lékaři na očkování proti vzteklině, musí být zároveň očipovaný. Jinými slovy, veterinární lékař již nebude moci naočkovat neočipovaného psa.

Po označení psa mikročipem doporučujeme všem majitelům psů zaregistrovat se v Národním registru majitelů zvířat www.narodniregistr.cz/o-nas.php. Teprve po zaregistrování plní mikročip funkci prostředku k vyhledávání a nalezení vašeho psa v případě zaběhnutí.

Obec volně pobíhající nebo nalezené

psy umísťuje do kotce nebo útulku a snaží se co nejrychleji najít majitele. Bez čipu, respektive bez zaregistrování očipovaného psa je tato činnost poměrně zdoluhavá a pracná. Málokterý pes totiž na obojku nosí známku s identifikačním číslem. Pro rychlejší dohledání psa je velmi praktické, aby obec disponovala číslem čipu. Chtěli bychom naše pejskaře vyzvat ke vzájemně výhodné spolupráci.

Na poradě Sdružení obcí Jablunkovska bylo dohodnuto, že obce budou v této pro-

blematice postupovat jednotně. A to takto: Poplatek za psa bude od roku 2020 navýšen na 300,- Kč. Pokud majitel psa poskytne obci číslo čipu, dostane slevu 180,- Kč. Bude tak platit stejnou částku jako dříve, a to po celou délku života psa. Každá obec si pořídí univerzální čtečku, která přečte všechny druhy čipů. Obce regionu Jablunkovska si budou databázi čísel navzájem sdílet. Cílem je, aby každý odchycený pes nepřinášel majiteli i obci zbytečné náklady. Aby necestoval do útulku, ale přímo do rukou majitele.

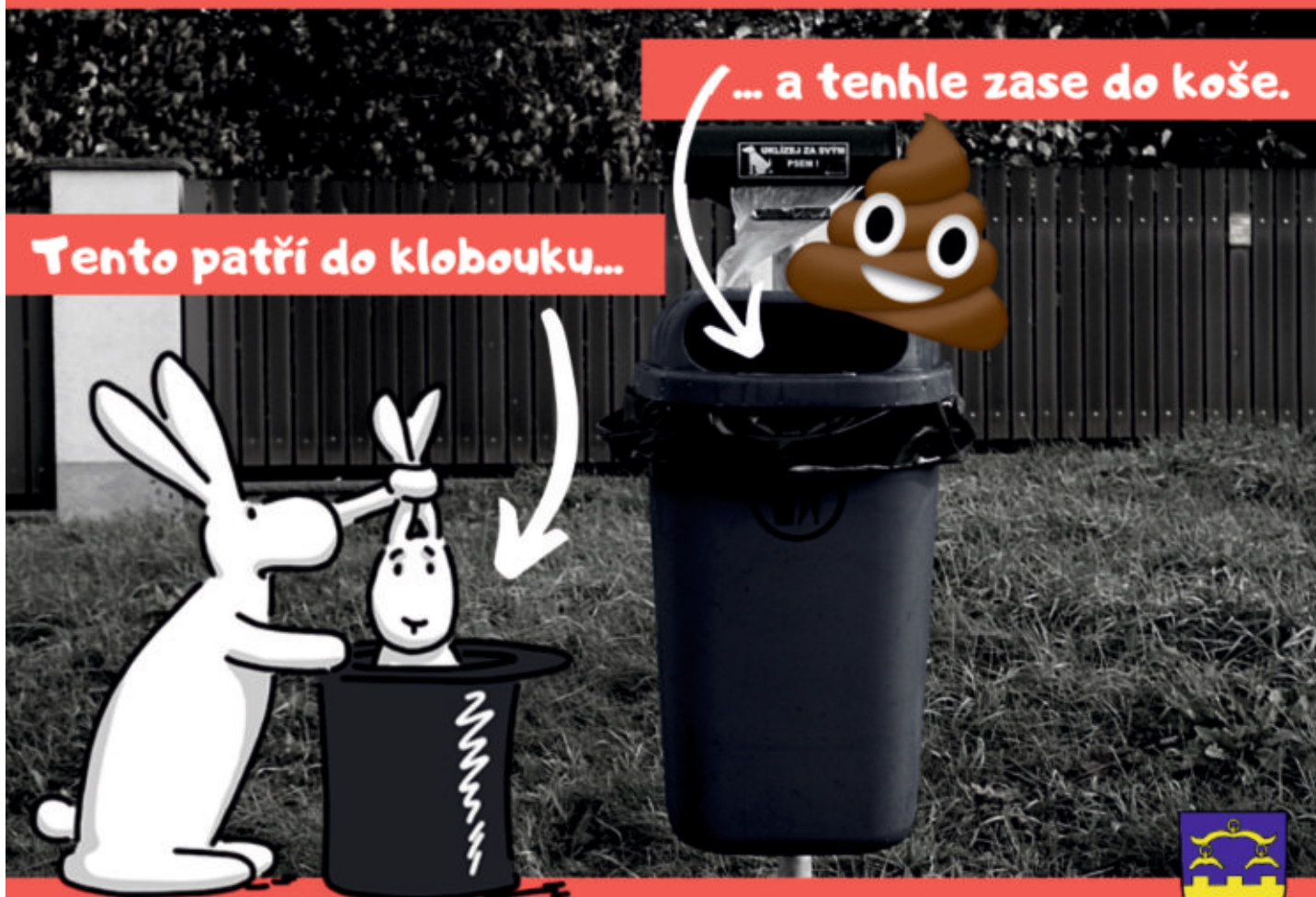
Aby tento návrh nabyl platnosti, musí ho schválit sněm starostů SOJ dne 29. 11. 2019 a rovněž Zastupitelstvo obce Hrádek schválením nové vyhlášky o místních poplatcích. Během prosince vás budeme obvyklým způsobem informovat, zda nový systém bude od nového roku funkční či nikoliv.

Robert Borski

Každý Bobek někam patří.

Tento patří do klobouku...

... a tenhle zase do koše.

Uklízejte po svém psovi. Děkujeme.

Co znamená efektivně využitá popelnice?

Efektivně využitá popelnice je ve chvíli, kdy v ní nekončí odpad, který lze odevzdat k opětovnému využití, tedy **vytřídit**. V efektivně využitě popelnici tedy nenajdete PLAST, PAPÍR, SKLO, PLECHOVKY, POUŽITELNÝ TEXTIL, JEDLÉ OLEJE A TUKY, ELEKTORZAŘÍZENÍ, **BIO ODPAD**, STAVEBNÍ SUŤ, ZÁŘIVKY apod.

Proč efektivně využívat popelnici?

- Pokud všechen odpad, který v domácnosti máte, důkladně vytřídíte, můžete **přistavovat popelnici** ke svozu **méně často** – např. 1x za měsíc.
- Díky menší frekvenci přistavování popelnice můžete **získat více EKO bodů*** a tím pádem vyšší slevu z poplatku za odpad.
- Efektivní využívání popelnic vede ke snížení prašnosti, spotřeby pohonných hmot, opotřebování vozovky a také **snížení produkce CO₂**.
- Za každý výsyp popelnice se platí! Efektivní svoz popelnic může tedy vést k **úspoře nákladů**, které je možné promítnout do vyšších slev z poplatku za odpad.
- **Absence BIO odpadu** v popelnici předchází **zápachu z popelnice**, přítomnosti mikroorganismů a také předchází korozi plechových popelnic.

Co tedy patří do efektivně využité popelnice?

Do efektivně naplněné popelnice patří např.: **popel z uhlí, použité hygienické pomůcky (např. zubní niť, tampóny, vatové tyčinky, vlhčené ubrousky atd.), běžné žárovky (NE – LED žárovky, zářivky apod.), roztrhaný nepoužitelný textil a obuv, trus masožravých zvířat, účtenky, sáčky z vysavačů, silně znečištěné obaly (mastný papír apod.).**

* Pro získání EKO bodů za efektivní využívání nádob a pytlů je nutné mít vyplněný Odpadový dotazník a potvrzenou Inventuru stanoviště ve svém odpadovém účtu. Přihlášení do odpadového účtu můžete provést na www.mojeodpadky.cz. Případné dotazy můžete směřovat na e-mail: kolektiv@mojeodpadky.cz.

Příběh o hřišti má dobrý konec

Když jsme loni v červnu přivítali hodnotící komisi soutěže Vesnice roku, nikdo netušil, jak tato soutěž příznivě ovlivní komunitní život v naší obci.

Občané, zastupitelé, místní spolky, církve i školy se s touto soutěží ztotožnili a udělali na komisi dobrý dojem. Nikdy nezapomenu na okamžik, kdy jsem ze všech sil potlačoval dojetí na mostě přes řeku Olzu. Početné shromáždění občanů, kteří za doprovodu dechovky CB zpívali píseň Płyniesz Olzo po dolinie a pak doprovázeli delegaci po Hrádku, humorná scénka kabaretu My v PZKO, stavění májky dětskýma rukama v polské škole nebo vystoupení

děti základní školy v zahradě Centra. To vše byly okamžiky, během kterých se pomaloučku polehoučku rodil úspěch, jenž byl nakonec o týden později korunován modrou stuhou. Tato cena za společenský život v obci byla moc krásnou odměnou, protože se o ni zasloužili všichni zainteresovaní, nejenom samospráva.

S modrou stuhou přišla i možnost získat dotaci do výše 600 000,- Kč. Přemýšleli jsme, na který projekt dotaci použít. Padlo rozhodnutí postavit v zahradě Centra sportovní hřiště. Vysoutěženému zhotoviteli, firmě T-DEX, šla práce dobře od ruky. Pracovníci jmenované firmy jsou skuteční profesionálové. Do konce října byla dokončená stavba v hodnotě 1,3 mil. Kč

předána obci. Kéž by všechny projekty byly realizovány s takovou lehkostí jako toto sportoviště.

Pro představu zveřejňujeme krátkou realizační fotoreportáž. Hřiště je nyní připravené pro tělocviky dětí, pro školní družinu na hraní kolektivních sportů jako volejbal, vybíjená či florbal. Samozřejmě i pro veřejnost, která si objednává areál pro pořádání soukromých akcí. Pro ucelené sportovní vyžití je to málo, uvědomujeme si to. Stále řešíme tělocvičnu, která je pro naši obec nepostradatelná, ale to už je zcela jiný příběh. Tenhle ten o hřišti měl šťastný konec.

Robert Borski

Nová studánka v Suszarně

Na úpatí svahu nad rybníkem, zvaným Sušarňa byl objeven další pramínek. Majitel pozemku dostal nápad zvelebit toto území. Nápad se stal odhodláním a výsledkem odhodlání je příjemné místo ve stínu statného dubu, které může navštěvovat veřejnost a do sytosti se napít chladné pramenité vody.

Studánka, kterou obec pomohla vybudovat, leží nedaleko turistické stezky na Ostrý a přitom v centru obce. Ideální místo. Kvalita vody byla prověřena hygienickou stanicí v Ostravě. Výsledek předčil očekávání.

Děkujeme vzácnému člověku, kterého všichni Hrádečané dobře známe, ale

který si nepřeje být medializován, za tento dobrý skutek. Jsem vděčný za to, že máme v obci takovéto lidi, kteří nezištně projevují dobrou vůli a konají takovéto počiny pro bono publico. Jsou nám dobrým příkladem a pozitivní inspirací.

Robert Borski

Plánek pro ty, kteří neví, kde pramínek najít.

Tak to začalo.

Zde je výsledek.

Stavební rozmach v Hrádku

Už téměř 10 let se v Hrádku intenzivně staví, zejména rodinné domy rostou jak praváci v letošní houbové sezóně. Pesimistické předpovědi, že se Hrádek po výstavbě dopravního koridoru vylidní, se naštěstí nepotvrdily. Můžeme říct, že co 5 let přibude v obci zhruba 40 nových čísel popisných. Tempo výstavby je impozantní a ani v blízké budoucnosti tomu nebude jinak.

Čím je to způsobeno?

Kromě obecných důvodů, odkazujících se na příznivou ekonomickou situaci našich domácností, je tu jeden podstatný. Hrádek ve srovnání s okolními obcemi ne-

la zelenou. Obec, která má vynikající dopravní dostupnost, se stala dobrou adresou zejména pro přistěhovalce z okolí Třince i vzdálenějších měst. Také mladé hrádecké rodiny se nenechaly zahanbit a začaly budovat nové moderní stavby na svých rodinných pozemcích.

Je to dobře nebo špatně?

Jak pro koho. Ten, kdo staví, protože dříve nemohl, tuto možnost uvítá. Někdo jiný, kdo už postavil, je nucen si na nové sousedy prostě zvyknout. Samo sebou, každá obec má i svého rebela, který je vzteky bez sebe, když mu nový rodinný domek naruší výhled z obývacího.

Obec jako samospráva vidí výstavbu z dvo-

Víc lidí znamená více konfliktních situací. Přibývá osob, které nerady respektují zavedená pravidla. Lidé z města a starousedlíci nesdílejí stejné hodnoty. Ti z města mají vyšší nároky na kvalitu bydlení, starousedlíci zas poměrně neradi akceptují změny. Ubývá zemědělské půdy, je narušován přírodní ráz krajiny. Obec musí více investovat do další infrastruktury. Přibývá aut a s tím spojených problémů v bezpečnosti dopravy. Rovněž hlučících sekaček a štěkajících psů je čím dál více, atd. atd.

Důležité je, aby rozvoj obce byl dlouhodobě udržitelný, aby růst počtu obyvatel probíhal plynule a přirozeně. Tak, aby se mohla samospráva změněným podmínkám bez větších problémů přizpůsobovat.

Demografický vývoj Hrádku je z historického hlediska příkladný. Od roku 1869, kdy začala probíhat pravidelná sčítání lidu, obec mírně, ale nepřetržitě rostla. V některých obdobích více, v některých méně. Ani jedna ze světových válek nezpůsobila úbytek obyvatelstva, ani žádná hospodářská krize nezhoršila hodnoty migrační bilance.

Přílohou článku je fotografický přehled 16 rozestavěných rodinných domů. Další minimálně 10 rodin se na budování vlastní střechy nad hlavou připravuje. V roce 1995 jsem na stránkách Hrádeckých novin sděloval, že nejvyšší číslo popisné je 461. Dnes je tato číslovka trochu odlišná, nejvyšší číslo popisné, které bylo dosud přiděleno, je 571. Kdy padne hranice 600? Tipněte si.

Výstavba rodinných domů v Hrádku 1996 - 2020

měl dlouhou dobu vyřešeno své území vzhledem k složitému projednávacímu procesu silničního průtahu. Po schválení územního plánu v roce 2012, který byl v oblasti zastavitelných ploch poměrně velkorysý, výstavba rodinných domků dosta-

prežití, protože se užijí. Zaplňují se velké mezery mezi domy, čímž pomalu mizí slezská rozptýlená zástavba. Provoz obce je ekonomičtější. Více činností si dokáže samospráva zajistit vlastními silami.

Druhý úhel pohledu je problematický.

Koho jsme si zvolili, ten za nás rozhoduje, aneb hrádečtí zastupitelé v kostce

Petr Lipowski

Petr Lipowski se narodil před 48 lety. V zastupitelstvu je úplným nováčkem, teprve rok.

Narodil se v Horní Lomné, bydlel také nějaký čas na hájence (Matyčonka) v Mostech u Jablunkova. Pak rodiče postavili dům v Návsí a tam také dochodil základní školu. Má starší sestru Janu a mladšího bratra Václava. Vystudoval střední odborné učiliště v Třinci, pak nastoupil do Třineckých železáren, kde pracuje dodnes jako strojní zámečník, později strojní technik. V roce 1993 našel na kopečku v domečku svou manželku Martinu a bydlí v místní části pod Vilou. Mají spolu dvě dcery, Petru a Andreu. Před rokem a půl se stal dědečkem, postarala se o to starší dcera Petra. Je nadšeným příznivcem sportu, hlavně fotbalu a hokeje, který kdysi aktivně hrál. Miluje přírodu, hory a pěší turistiku, v lese je jako doma. V létě jezdí s partou na vodu a v zimě běhá na běžkách.

Je častým účastníkem nejrůznějších hrádeckých sportovních akcí. Některé z nich spoluorganizuje, např. Běh Hrádkem, Mundial, Den dětí, Spartakiádu spolků.

aktivity v zastupitelstvu	
volební období	funkce
2018 – 2022	člen komisi strategické a kulturní

kontakt: petrlipan@seznam.cz +420 721 340 106

angažovanost v komunální politice	
volební období	získaný mandát
2018 – 2022	zastupitel za SNK Hrádek - náš domov
2014 - 2018	kandidát za SNK Hrádek - náš domov
2010 - 2014	kandidát za SNK Hrádek - náš domov

důvěrník místní části **Pod Vilou**, domů č.p.

8, 60, 64, 69, 74, 81, 130, 135, 136, 137, 143, 157, 167, 194, 203, 204, 206, 218, 219, 222, 227, 228, 235, 236, 252, 271, 282, 294, 302, 304, 306, 310, 311, 313, 314, 315, 316, 327, 337, 358, 359, 360, 375, 382, 385, 388, 411, 449, 463, 465, 487, 493, 494, 495, 498, 500, 514, 519, 520, 532, 538, 552, 553, 554, 563, 564, 570

Další cesty mají nový povrch

Velkou pozornost věnuje obec tomu, aby všude byly cesty a cestičky ve špičkovém stavu. Odráží se to i na rozpočtu, je opravován povrch za cca 2,5 mil. Kč.

Letos jsme kvůli vícepracím tuto sumu překonali o cca 20 %. Výsledkem je nový povrch na celé cestě od křižovatky pod p. Kajsarem až na konečnou v osadě U Niščora, kde byly opraveny obě koncové ulice. Na této ulici zbývá opravit jedna horská vpusť, aby byl plynulejší nájezd do kopce pod p. Wolnym. Za Olzou byla ještě

opravena celá komunikace do Grace.

Na straně za tratí prokoukla cesta od p. Brachaczka až po p. Lavického. Některé úseky již byly v žalostném stavu. Přitom byla zkrášlena i ulička do Mazura. Poslední opravenou místní komunikací je poměrně dlouhá cesta k Sikorům pod polem v místní části Grůň. Z větší části byl položen recyklát, který není tak trvanlivý jako klasický koberec, ale mnohem levnější. Uvidíme, jak se bude nový povrch chovat v zimě během vyorávání sněhu. Mimochodem v oblasti Grůně bude letos provádět zimní údržbu nový traktorista, pan

Igor Sikora, který tam během vegetační sezóny svým početným stádem ovcí i krav obhospodařuje pastviny v masivu hory Dziol a jeho okolí.

Co ještě zbývá v Hrádku „zaasfaltovat“? Hlavní prioritou jsou komunikace od p. Sobkové na Suszynku a cesta v lokalitě Do Chodury. Plánujeme například rekonstrukci uliček v Kempčicích, Gabryších, na Záplotí. V řešení je cesta k Rychtářkovým. Problémem je její spodní část, ležící na lesních pozemcích, které nejsou majetkem obce.

RB

Cesta do Grace

Ulice k Dyrčíkovi

Cesta do Niščora ke Grocholovi

Cesta na Chodurku

Cesta od Haže k Lavickému

Ulice k Mazurovi (Chalupňoki)

Spartakiáda spolků

V sobotu 21. září se na hřišti TJ Sokol Hrádek uskutečnil 6. ročník Spartakiády spolků. V nejrozličnějších disciplínách mezi sebou soutěžilo 9 družstev místních organizací a spolků a také 1 družstvo našeho partnerského města Skoczowa.

Prvenství nakonec vybojoval tým složený ze členek a příznivců Klubu maminek Hrádátka a Mamiminy, hned za nimi se umístilo PZKO a bronzovou příčku obsadily Spolky rodičů. Hlavní cenu v přetahování lanem získalo Zastupitelstvo. Počasí nám vyšlo na jedničku s hvězdičkou – obloha byla jako vymetená a slunce nás celé odpoledne příjemně hrálo. Akci slovem provedl pan Jan Mlýnek. O výborné občerstvení se postaraly spolky Klub seniorů a TJ Sokol. Všichni soutěžící se do přípravných disciplín pouštěli se vší vervou a všude kolem panovala skvělá nálada. Ale fotka mnohdy vypoví více než tisíc slov. Posuďte sami.

VG

foto | Veronika Borská

Výsledky spartakiády spolků

1. Místo	2. Místo	3. Místo
----------	----------	----------

tým	2014 20.09.2014	2015 19.09.2015	2016 24.09.2016	2017 23.09.2017	2018 22.09.2018	2019 21.09.2019	celkem bodů
PZKO	31	37,5	40	43	40	45	237
TJ Sokol	34	38,5	51	40	33	29	226
Církev	36	36	31	46	22	37	208
Skoczów	30	30,5	34	45	35	21	196
Tenisté		32,5	41	50	41	29	194
Zastupitelé	28	19,5	36	34	20	31	169
Rodiče			35	44	46	43	168
Hasiči	23	31	30	29	23	23	159
Maminky				38	37	50	125
Hokejisté				51	30	30	111
Myslivci	24	26,5	26	30			107
Čierne			36	30			66
Radoľa	10						10
celkem bodů	216	252	360	480	327	338	1 973
DISCIPLÍN	6	7	7	6	6	6	

Letos se se svatbami roztrhl pytel

Zvonička svatého Isidora se pomalu stává svatebním symbolem. Místem, kde si své „Ano“ dává stále více párů. Svatý Isidor z Madridu je patronem manželů, takže se to tak nějak hodí. Krásné místo se širokými rozhledy jablunkovského průmysku vznešenou atmosféru slavnostního aktu jenom umocňuje.

V naší republice je to tak. Pokud jsou páry cizí, tzn. ani jeden z dvojice není občanem Hrádku, může u zvoničky oddávat někdo z vedení města Jablunkova nebo kte-

rýkoliv duchovní. Hrádecký starosta nebo místostarosta mají toto právo pouze v případě, kdy alespoň jeden ze snoubenců má trvalé bydliště v Hrádku.

Tyto místní civilní svatební obřady se letos u sochy sv. Isidora konaly dokonce dvakrát. Nejprve do toho zkraje léta praštil Vojta Zaremba, který se nechal okroužkovat se svou přítelkyní Barčou. Tato svatba zřejmě motivovala i jeho příbuzného, Lukáše Pezdu. Ten u příležitosti narození nové hostiny završil svůj vztah s Lenkou Pezdovou svatbou. A nebyla to ledajaká

událost. Pezdovi pro všechny hosty připravili dokonalé překvapení – oslava Lukášových čtyřicátin se z ničeho nic proměnila ve svatební obřad. I takové věci se dějí v tom našem Hrádku.

Chtěli bychom i na stránkách našeho časopisu popřát novomanželům Zarembovým i Pezdovým, aby jako správní manželé a manželky na své společné cestě životem oplývali dostatkem lásky, úcty a porozumění.

Robert Borski

novomanželé Zarembovi

novomanželé Pezdovi

ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA

MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA
MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE
VÝŠKOVICKÁ 2995/40
ZÁBŘEH
700 30 OSTRAVA

Učinila další krok podporující úspěšnou záchranu pacientů. Pokud voláte na linku **155**, může k vám ještě před příjezdem profesionální posádky přijít zachránce v civilním oděvu, tzv. **FIRST RESPONDER**. Jde o zdravotníka, policistu, hasiče, či člena jiné organizace, vyškoleného v poskytování první pomoci. Nechte **FIRST RESPONDERA** pracovat. Může **VÝZNAMNĚ** přispět k **ZÁCHRANĚ ŽIVOTA PACIENTA**.

LOGO
FIRST
RESPONDER

SLUŽEBNÍ PRŮKAZ
FIRST RESPONDER
S FOTOGRAFIÍ

✉ FR@ZZSMK.CZ

🌐 WWW.ZZSMK.CZ

f ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA
MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

— Když poruchy příjmu potravy ničí životy —

Anorexie a bulimie. To jsou strašáci, které patří mezi nejčastější onemocnění mladých žen. Poruchy příjmu potravy jsou velmi závažná onemocnění, která v nejhorších případech mohou skončit i smrtí. Možná v životě potkáte někoho, kdo bude poruchou příjmu potravy trpět. Budete vědět, jak mu vy sami, můžete pomoci? Věděli byste, na jakou organizaci se obrátit? Nejste si jisti? Tento článek vás nasměruje správným směrem.

Centrum Anabell pomáhá lidem s poruchami příjmu potravy a jejich blízkým. Neziskovou organizaci, která se jako jediná v ČR věnuje problematice komplexně, založila před 18 lety PhDr. Ing. Jana Sladká, která se vedení organizace věnuje dodnes. Nezisková organizace ročně poskytne na 5 000 kontaktů. Práce tohoto centra má obrovský smysl, a pro mnoho lidí znamená první kontakt, kde se dozví o možnostech léčby. Získají především motivaci, která je nejdůležitější.

Kvalifikovaní odborníci centra Anabell nabízejí mnoho služeb. Svým klientům se věnují s respektem a nikoho nesoudí. Každému se věnují individuálně, zachovávají mlčenlivost a důvěrnost. Centrum Anabell navíc své služby poskytuje bezplatně.

Poradenství je hlavní službou centra Anabell. Je určeno pro každého od dvanácti let. K dispozici je klientům sociální pracovník nebo psycholog, který s nimi probere jejich trápení. Do poradny klienti nemusejí přicházet sami. Doprovod klienta může být přítomen u celého sezení, nebo na něj může počkat v prostorách poradny.

Poradny Kontaktního centra Anabell jsou rozmístěny ve třech částech republi-

ky, a to v Praze, Brně a v Ostravě.

Jestliže klient nemá možnost navštívit jedno z Kontaktních center, je možné si domluvit schůzku s terénní pracovnící. Ta se může uskutečnit třeba v přírodě, v oblíbené kavárně klienta nebo u něj doma. Ne každý je odhodlaný řešit své problémy osobně. Centrum Anabell nabízí služby i pro klienty, kteří chtějí zůstat v anonymitě. Mohou se s odborníky spojit telefonicky díky lince Anabell nebo své problémy probírat s odborníky nebo peer konzultanty prostřednictvím e-mailu či skypu.

A kdo jsou to vlastně peer konzultanti? Jedná se o osoby, které si tím, co klienti právě prožívají, sami prošli. Lidé s vlastní zkušeností s poruchou příjmu potravy mohou dodat mnoho naděje, protože to sami zvládli.

S peer konzultanty je možné se spojit prostřednictvím e-mailu, webových stránek Anabell, ale je možné se s nimi setkat v rámci Svépomocné skupiny, kterou vedou. Svépomocnou skupinu navštěvují lidé, kteří řeší stejné problémy.

„Svépomocná skupina je hrozně důležitá v tom, že klientky mohou vzájemně sdílet svou zkušenost, s čímž pak přichází uvědomění, že v tom nejsou samy. Skupina tak plní i velkou podpůrnou funkci. Také si mohou vyslechnout, co třeba pomáhá jiným lidem v cestě k uzdravení. Skupina je vhodná pro kohokoli, kdo chce změnit svou situaci nebo hledá třeba i další motivaci. Momentálně máme také pravidlo od 15 let (z projektových důvodů). Skupinu vede peer konzultant, který tam vlastně přináší sebe a svou zkušenost,“ vysvětluje Kateřina Sloviaková.

Poruchy příjmu potravy se bohužel často týkají dětí. A protože je v léčbě u dětí po-

Anabell

třeba spolupráce celé rodiny, Anabell poskytuje Rodinnou terapii.

Centrum Anabell má v nabídce další služby jako jsou Skupinové programy následné péče, Rozvojový kurz nebo Nutriční poradnu. Právě nutriční poradkyně pomáhají klientům pochopit zásady zdravé výživy, ale nejen to. „Jde především o zapracování těchto zásad do běžného života. Jedno sezení stačí pouze pro získání základních informací, ale jsou důležitá i návažná sezení, kde se pak nutriční terapeut s klientem zaměřují na to, jak tyto zásady aplikovat do běžného života,“ upřesňuje Kateřina Sloviaková.

Informace o všech službách Anabell najdete na www.anabell.cz.

Anabell se neustále posouvá dopředu, pořádá nejrůznější akce, workshopy a konference, usiluje o destigmatizační aktivity v souvislosti s řešením poruchy příjmu potravy. **Nezisková organizace ročně poskytne na 7 000 kontaktů zhruba 2 000 osobám. Práce tohoto centra má obrovský smysl, a pro mnoho lidí znamená první kontakt, kde se dozví o možnostech léčby. Získají především motivaci, která je v dalších krocích k uzdravení se nejdůležitější.**

Informace pro drobné vlastníky lesa s výměrou do 50 ha.

Pro soukromé vlastníky lesa v katastru obce Hrádek jsou na městském úřadě v Jablunkově u ing. Jaroslava Ježowicze (tel. 558 340 692) k vyzvednutí tzv. lesní hospodářské osnovy (tj. plán hospodaření na lesním majetku) na nové období, platné od 1.1.2019 do 31.12.2028. Tyto osnovy vlastníci lesa obdrží bezplatně na základě prokázání totožnosti (OP).

Vlastníci lesa, kteří si osnovy nepřevzou, musí hospodařit dle režimu popsaného v lesním zákoně č 289/98 sb.

Dotazy související s hospodařením na lesních majetcích zodpoví p. Ladislav Pyszko - mob. 724 523 621 - revírník odborné správy lesa. Nebojte se zavolat.

Ukončení MESOH roku (v minulosti známé pod označením ISNO)

Vážení občané, rádi bychom vás upozornili, že na základě ukončení MESOH roku (1.10.2018 - 30.9.2019), je v odpadových účtech na www.mojeodpadky.cz nahraná konečná hodnota získaných EKO bodů.

Prosíme o kontrolu přidělených EKO bodů a svezeneých odpadů, aby se předšlo případným nedorozuměním při platbě poplatku za odpady v roce 2020. Reklama

mace budou probíhat do konce **LISTOPADU 2019**.

Na co je dobré se zaměřit?

1) Zkontrolujte si prosím v **Inventuře stanoviště**, zda máte uvedeny všechny osoby a zda u nich máte správně vyplněný čas na stanovišti. Např. u studentů, kteří domů jezdí jen na víkendy, je dobré uvést čas 0,5 na stanovišti a u osob s trvalým pobytem, které se na stanovišti fyzicky nezdržují, je dobré uvést čas 0. Díky tomu se budou získané body a obslužený objem všech nádob dělit správně.

2) U domácností, které mají málo odpadů k třídění, se vyplatí vyplnit **Odpadový dotazník** a uvést v něm všech pět způsobů, jakými v dané domácnosti dochází ke snižování produkce odpadů. Díky tomu systém začne sledovat poměr mezi ob-

slouženým objemem nádob a pytlů u tříděného a u směsného odpadu. Domácnostem, které vytrídí více jak třetinu odpadů a mají malý obslužený objem, se přičítají patřičné EKO body za snižování produkce odpadů (je nutné mít také potvrzenou inventuru stanoviště).

Jak se přihlásit do odpadového účtu?

Do odpadového účtu se můžete přihlásit prostřednictvím webu www.mojeodpadky.cz a pomocí přihlašovacích údajů (LOGIN, HESLO – naleznete na archu s čárovými kódy nebo vám je sdělí na OÚ).

V případě nejasností se na nás neváhejte obrátit prostřednictvím chatovacího okna na www.mojeodpadky.cz nebo na e-mailu: burianova.isnoit@gmail.com.

S pozdravem MOJE ODPADKY

Uklid'me Česko

MAS Jablunkovsko se v letošním roce rozhodla poprvé uspořádat akci „Uklid'me Česko“.

Ačkoli předpověď počasí byla hrůzostrašná, nakonec vyšlo na jedničku. Přesto to ovšem ovlivnilo počet účastníků. Nakonec se sešlo více než 10 dobrovolníků s chutí do práce, včetně zástupce Mladých ochránců přírody Pramínek. Výchozím bodem byla autobusová stanice Bystřice-konečná, odkud vyrazilo pět nadšenců. Během trasy, která byla zakončena na Chatě Hrádek, se postupně přidalo několik dalších dobrovolníků. Výsledkem našeho snažení bylo cca 150 kg odpadu, především skla, hrců a plechovek. Po trase tak vznikla dvě sběrná místa, odkud jsme posléze odpad sváželi k likvidaci. Pro každého účastníka byl odměnou nejen dobrý pocit, ale i hodnotný dárkový balíček. V příštím roce budeme s potěšením tuto akci opakovat a již teď se na všechny těšíme.

Srdečně děkujeme za podporu partnerům akce – obec Hrádek, obec Bystřice, Chata Hrádek a Netis a. s.

Ing. Aneta Koňářková

Bez obalu....

Už v druhé polovině 19. století řešil spisovatel Jan Neruda zapeklitou otázku - „Kam s ním?“. Téma velmi aktuální a v dnešní době i hodně palčivé. Kam s ním, kam s odpadem. Všude se ho válí spousta, každý občan České republiky vyprodukuje za rok 315 kg odpadu. Završením víka popelnice už většina z nás další osud sáčku s odpadky neřeší.

Vytrídíme papír, plasty, možná ještě nějaké plechovky, poplácáme se po zádech, že přece třídíme a žijeme ekologicky. Ale opravdu potřebujeme denně nakupovat spousty zbytečných věcí, ze kterých se po použití ihned stane odpad? Opravdu potřebujeme jednorázové nádobí, plastová brčka, potřebujeme mít každý druh ovoce zabalený zvlášť, aby se nám náhodou v tašce nepobilo? Musíme tahat

domů minerálky v plastových lahvích, přitom voda z kohoutku je daleko levnější a zdravější. Není to trochu přehnané, že věc, která nám poslouží pár minut, se pak v přírodě rozkládá 100 i více let? Plast se nerozloží vůbec, jen se časem rozpadne na milióny mikročástic, které se následně dostanou do pitné vody, do organismů apod. Cestou na sebe navážou nebezpečné toxické bakterie a další, pro nás zatím neznámé věci. Zamoříme si vodu, zemi i vzduch. Jedno indiánské přísloví praví: „Zemi jsme nezdědili po svých předcích, máme ji půjčenou od svých dětí. V jakém stavu ji dětem vrátíme, záleží na každém z nás.“

Dokážete si představit, že se veškerý váš odpad za rok vlezde do zavařovací sklenice? Autorka knihy Domácnost bez odpadu Bea Johnson to dokáže i se svou čtyřčlennou rodinou. V knize radí, jak zredukovat odpad v domácnosti, je plná výborných rad a postřehů vyzkoušených v praxi. Toto jsou ty základní:

- Krok 1: Zamítnout (zbytečné reklamní letáky, reklamní předměty apod.)
- Krok 2: Zredukovat (to co vlastníme, o co se musíme starat, co nám zabírá mnoho času, není třeba se obklopotvat zbytečnými věcmi)
- Krok 3: Zužítkovat (neplýtvat jídlem, nekupovat pořád nové a nové věci)
- Krok 4: Recyklovat (co nemůžeme zamítnout, zredukovat, nebo zužítkovat)
- Krok 5: Kompostovat (zbytek)

Přitom stačí opravdu velmi málo a každý může omezit svou spotřebu, plýtvání s jídlem, zbytečné nakupování. Jen je třeba trochu se nad vším zamyslet, přestat být pohodlný. Před nákupem si rozmyslet, jestli opravdu potřebuji mít tolik věcí. Stačí se vybavit vlastními pytlíky a hned ušetříte několik stovek kusů silonových sáčků. Komu by otázky, jak žít bez odpadu, nedaly spát, ráda odpovím a poradím.

Monika Ciešlarová

...a ekologicky

Zero waste, nebo také česky „život bez odpadu“ je označení pro životní styl, který podporuje opětovné využívání všech zdrojů bez tvorby odpadů, jejich skládkování nebo spalování. Tato filosofie říká, že všechny zdroje by měly být využívány opětovně, stejně jako se tomu děje v přírodě. V naší obci odpadovou problematiku reflektujeme a po malých krůčcích se snažíme jít trendu „zero waste“ naproti. Jak?

DOMÁCÍ KOMPOSTÉRY

V průběhu října obdrželo dalších 130 hrádeckých domácností kompostér. Sdružení obcí Jablunkovska počtvrté získalo na jejich pořízení potřebnou dotaci. Od roku 2014 bylo občanům Hrádku distribuováno ve čtyřech vlnách celkem 558 těchto nádob na zpracování bioodpadu. Kompostéry, které máte zapůjčeny, mají dvojí výhodu. 1) tento odpad není třeba vyvážet svozovou firmou, což ušetří nezanedbatelné peníze. Uvědomme si, že jedna 4členná domácnost totiž vyprodukuje ročně kolem 80 kg bioodpadu. Významným přínosem je rovněž získání 100% přírodního hnojiva s obsahem všech složek, které z půdy pěstební činností odebíráme.

VELKÉ KONTEJNERY NA BIOODPAD

V Hrádku jsou velkoobjemové kontejnery na bioodpad umístěny na dvou místech – v areálu TJ Sokol a u Zamčisek. U hřiště naleznete nádoby dvě. Větší z nich je určena pro větve, do menšího pouze dáváte trávu a listy. Pozor, nemíchat dohromady! Když to někdo poplete, svozová firma to musí na kompostárně v Bocanovicích třídít a pak obci vyúčtuje mnohem vyšší cenu. Náklady rostou nedostatkem občanské disciplíny čili zcela zbytečně. U Zamčisek je umístěn menší kontejner. Ten je určen pouze pro trávu a zbytky rostlin. Nesmí se do něj házet haluze ani nic jiného!

Obec dva velké kontejnery pořídila letos na jaře. Jedná se o půlmilionovou investici, kterou z 85 % pokryla dotace z MŽP. Účelem této aktivity je omezit spalování bioodpadu na zahradách a tím přispívat k ochraně ovzduší (a jistě také dobrých sousedských vztahů).

Nádoby na bioodpad - TJ Sokol

Nádoba na bioodpad - Zamčiska

TŘÍDĚNÍ ODPADŮ

Třídíte odpad, snažíte se omezit nákup jednorázových obalů na minimum, udržujete si na zahradě kompost a vaše popelnice zeje prázdnotou. Na poplatcích ale máte zaplatit stejnou částku jako soused, kterému každý týden před domem přetékají 2 velké popelnice? V Hrádku je to již minulostí. Obec je zapojena do motivačního a evidenčního systému pro nakládání s odpady (MESOH). „Čím poctivěji třídíš, tím více na poplatcích ušetříš“. MESOH jednoduše funguje na principu motivace, čímž přispívá k zodpovědnému chování a tím pádem i k poklesu produkce směsného odpadu odváženého na skládku či do spalovny.

Ilustrační foto

PŘEDNÁŠKY, KURZY, FILM

V roce 2018 měly možnost hrádecké ženy zavítat na interaktivní přednášku „Domácnost bez zbytečných obalů a chemie“, která se uskutečnila v rámci Dne pro ženy. Kromě mnohých rad a tipů jim Monika Ciešlarová a Lucie Samcová ukázaly, jak lze z běžně dostupných surovin vyrobit účinné čistící a mycí prostředky, bez obsahu chemikálií. Přednáška se poté opakovala ještě jednou jako workshop v Centru volného času.

Zde také aktuálně probíhá, opět pod vedením naší aktivní občanky Moniky Ciešlarové, tvořivý kroužek. Na něm se hrádecké děti učí vyrábět z materiálů, které nezatežují životní prostředí či recyklují ty, které se již ke svému prvotnímu účelu nehodí. Ukázkou je například tato dekorativní dýně z ponožek.

O pár měsíců později CVČ ve spolupráci s Greenpeace ČR uspořádalo promítání filmu „A plastic ocean“. Bezmála dvouhodinový dokument, plný syrových záběrů, nám ukázal reálný obraz zdevastované Země. Že se stále více obyvatel o stav naší planety zajímá, dokládá i fakt, že sál byl při promítání téměř plně obsazen.

DISPENZORY A KELÍMKY

V loňském roce obec zakoupila 4 zásobníky na vodu. Zahnat žízeň pomohly už na několika obecních akcích. Spočítali jsme, že díky dispensorům jsme jen na posledních dvou Spartakiádách spolků ušetřili 120 plastových lahví (při počtu 6 minerálek na 1 tým). Bohužel se jeden ze zásobníků na loňské Spartakiádě někomu zalíbil natolik, že si jej odnesl domů. Nahradili jsme jej proto jiným.

Abychom ušetřené obaly od minerálek nenahrazovali dalším plastem v podobě kelímků, na obecní akci nakupujeme ty, které jsou 100% kompostovatelné.

ÚKLID HRÁDKU

Tradiční záslužná událost ku příležitosti Dne Země se pokaždé těší účasti několika desítek občanů. Jarní úklid našich lesů, vod a strání probíhá v některou dubnovou sobotu. Dobrovolníci každoročně uleví okolní přírodě od několika set kilogramů odpadků. Možná, že právě tato aktivita pomáhá zanechat stopu v ekologickém smýšlení mladé generace. Jak před pár měsíci uvedl starosta na své facebookové stránce, je patrné, že ani nejmladším občanům není nepořádek ve veřejných prostorách lhostejný: „Na radovánkách jsem postřehl, jak několik třetáků čistí prostranství od odpadků. Na můj dotaz, zda jim to někdo přikázal, jedna dívenka odpověděla: „Nikdo. Chceme mít náš Hrádek krásnější a čistší“. Celý zkoprnělý z této jednoduché odpovědi jsem je pozval na úřad, abych jim dal drobnou odměnu. Čtyři děti mě skutečně dva dny nato navštívily a já měl tu čest strávit půlhodin-

ku možná nejkrásnějším rozhovorem, který jsem během svého starostování zažil.“

O pár týdnů později uklízely další dvě děti. Vojta Mruzek s Kájou Kantorovou si vzali do péče lokalitu Zamčiska a místo košíku hub přinesli domů tašku plnou odpadků.

Děkujeme vám! Svými činy jdete příkladem i mnohým dospělým.

LÁTKOVÉ PYTLÍKY NA POTRAVINY

Uvědomujeme si, že mikrotenové sáčky a igelitové tašky představují značnou ekologickou zátěž. Zamořují přírodu, oceány a navíc jsou nerekyclovatelné. Proto od letošního léta nabízíme do každé hrádecké domácnosti alternativu – sadu látkových pytlíků a tašky. K tomuto počínu nás inspirovala paní Monika Ciešlarová, která podobné pytlíky sama šije pro své známé. Sada je složena ze tří kusů síťovinových sáčků, vhodných na ovoce a zeleninu, jednoho látkového pytlíku na pečivo a jedné tašky, do níž se vleze menší nákup. Sady vyrábíme v

Centru volného času, průběžně je šije paní Monika Lubowiecká. Zde jsou také k bezplatnému vyzvednutí, nejlépe po předchozí telefonické domluvě na čísle 601 383 111. Ke dni uzávěrky tohoto čísla sadu obdrželo více než 40 domácností.

SWAP

Neznámé slovo, nedávno zmiňované na plakátech i v online médiích, vyvolalo v mnoha občanech zvědavost. Co to vlastně je? Slovo „swap“ pochází z angličtiny a znamená „výměnu“. Ve světě, zejména pak v severských zemích, se výraz uchytil pro název velmi oblíbených a vyhledávaných akcí, na kterých lidé mění své věci za věci někoho jiného. Bez peněz. Donesou, co už doma nepotřebují a odnesou si to, co naopak využijí.

U nás jsme premiérový Swap uspořádali v sobotu 12. 10. Nesl podtitulek „Škoda vyhodit, radost darovat.“. Na to, že se jednalo o první ročník, byla účast velmi slušná. Na stolech pod wiatou se nastřádalo velké množství předmětů od sad nádobí, hraček, kosmetiky (mnohdy ještě nepoužité), knih až po bytový textil a různé dekorace. Některé kousky byly přímo luxusní a tak někteří swapeři odcházeli domů s neskrývaným nadšením. A radost snad budou mít i děti. Na akci bylo vybíráno dobrovolné vstupné,

jehož výtěžek byl určen pro obě hrádecké školy. Vybralo se celkem 1.100 Kč, které budou použity na nákup stavebnic a her.

Swap máme v plánu zopakovat, neboť se domníváme, že lokální přímá výměna je nejšetrnější a nejúčinnější způsob ekologického získávání věcí. Přidáte se za rok i vy?

Věra Garbová

Hostinec Harcoff

Hostinec Harcoff (dříve Harcov), který postavila rodina Sikorů, poté jej vlastnila rodina Stonawskich a Bulawů až po nynější majitele, rodinu Hajduků, je stár již několik století. Poslední jmenování vlastníci provedli v březnu roku 2017 kompletní rekonstrukci šenku, kuchyně a přilehlého sálu, a právě od nich jsem si v březnu roku 2019 hostinec pronajal a začal jej provozovat. Koncept byl od začátku naprosto jasný.

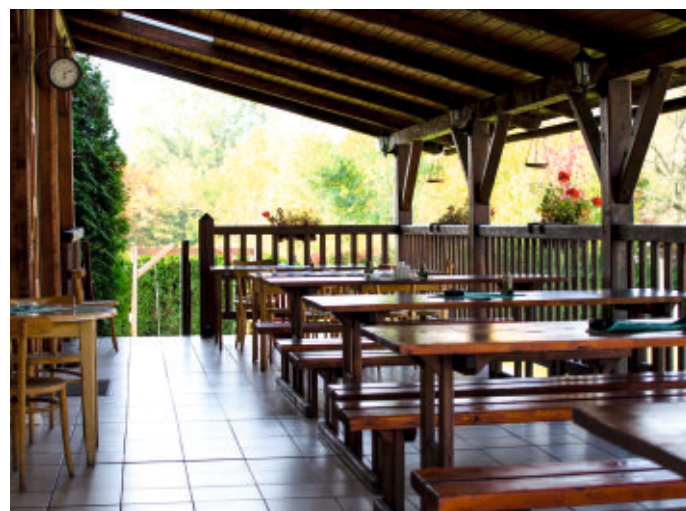
Jak historie hostince předurčuje svým stářím a polohou, která je strategická na hranicích dvou obcí - Hrádku a Návsi, nic jiného než navázat na tradici staročeské hospody nepřipadalo v úvahu. Vždyť i velmi citlivě zrekonstruovaný šenk pod přísným pohledem císařpána přímo volá po tradičních českých, moravských i regionálních jídlech. I přesto, že prozatím vaříme pouze víkendově, se naše svíčková, při vší skromnosti, již stala vyhlášenou a přijíždějí na ni hosté ze Slovenska a Polska. Další stálíci našeho jídelního lístku je vepřový řízek, který smažíme výhradně na sádle nebo smažený sýr, pro který si jezdíme na Hrávský grunt na malou rodinou sýrárnu. Nesmíme opomenout ani na domácí borůvkové knedlíky, které byly v nabídce jídelničky jaro/léto a které na zimu

nahradíme buchtíčkami se šodó.

Tím se dostáváme i k hlavní myšlence našeho hostince, a to, že většinu našich surovin, ze kterých vaříme, odebíráme od místních výrobců a pěstitelů. Můžete u nás ochutnat např. šneky od pana Karcha z Písku či domácí sýr od pana Staňky z Hrávy. Jídelní lístek se může zdát pro někoho až příliš skromný, ale má to své opodstatnění. Po svých víc jak dvacetiletých zkušenostech v gastronomických provozech, kdy jsem pracoval přes řadového kuchaře až po šéfkuchaře prestižních hotelů a restaurací, vím, jak nesmírně náročné, ne-li takřka nemožné je udržet čerstvé suroviny v perfektní kondici na třicet položek v jídelním lístku. Proto máme na jaro/léto jiný jídelniček než na podzim/zimu, a to maximálně o dvanácti položkách, neboť jsem si jist, že všechny suroviny na přípravu pokrmů jsou čerstvé a v odpovídající kvalitě.

Klasická měšťanská a venkovská kuchyně, kterou prezentujeme, byla dlouhou dobu v pozadí zájmu. Po revoluci jsme chtěli všichni ochutnat zahraniční speciality světových kuchyní, poté přišel trend zážitkové gastronomie a street food kuchyně. Jídla jako je španělský ptáček, buchtíčky se šodó, srnčí na hříbkách i třeba plněné bramborové knedlíky s domá-

cím uzeným (ano, máme i vlastní udírnu), které u nás již brzy můžete ochutnat, upadly tak trochu v zapomnění. Považovali jsme je za příliš obyčejné v té záplavě krásně znějících gastronomických specialit, valících se na nás ze všech stran. Já měl to štěstí, že jsem se učil pod panem Petrem Skácellem, který byl excelentní specialista na českou kuchyni, pracoval jsem i pod vedením pana Václava Šmerdy, který je nyní již gastronomickou legendou, a nespočtem dalších skvělých šéfkuchařů, kteří na tradiční českou kuchyni nezanevřeli. Ona totiž česká kuchyně není až zas tak jednoduchá, jak by se mohlo na první pohled zdát. V 30. letech minulého století byla tradiční měšťanská kuchyně na vysoké úrovni. Směle jsme konkurovali i takovým gastronomickým velmocem, jako je například Francie. A to je směr, kterým se budeme i nadále ubírat. Proto u nás v průběhu zimy zažijete nefalšovanou vesnickou zabijačku a na denní nabídku najdete i české speciality ze zvěřiny a ryb. Ale abychom dali nahlédnout i za oponu české gastronomie, pořádáme i zážitkové degustační večery, na kterých prezentujeme v 6 komentovaných chodech i zahraniční kuchyni. Toliko ke gastronomickému dění v našem hostinci.

Na čepu máme pro naše hosty jako jediní v okolí Plzeň jako křen a oblíbený Radegast, z destilátů určitě doporučíme naši citronovku a koniferku, nechybí však ani zajímavé rumy. Nesmíme zapomenout ani na naše utopence, tlačenko, vuřty na pivě, domácí škvarky v sádle, i na naši dršťkovou polévku, speciality z naší udírny a další dobroty k pivu. Ve dnech, kdy kuchyň není v provozu, je ochotně připraví naše servírky. Velkou devizou našeho podniku je také sál až pro sto osob, který slouží ke společenským, kulturním i soukromým akcím, jako jsou svatby, večírky, oslavy, apod. Atmosféru sálu dotváří také krb, který má v zimních měsících své nesporné kouzlo. A právě v tomto sálu máme v plánu pořádat i zábavy ve stylu 80. a 90. let. V letních měsících lze také využít krytou letní terasu, na níž je velmi příjemné posezení. Pro firmy nabízíme možnost projektoru a plátna na různá školení a semináře. Spolupracujeme s obcí a aktivně se zajímáme o její dění. Podíleli jsme se na občerstvení na Dni pro muže a na příštím ročníku Dne pro ženy neopomeneme ani na dámy.

Zajišťujeme cateringové akce s možností závozu pokrmů až do domu. A to i přes týden pro větší skupinu lidí (20+). Od konce října budeme nabízet „harcoffski troki“. A až budete přemýšlet, jakým prezentem obdarovat své známé, máme pro Vás připravené i dárkové poukazy v různých hodnotách. Plánujeme a vymýšlíme toho hodně. A pevně věřím, že si hostinec Harcoff právem zaslouží Vaši pozornost. Proto až budete mít cestu kolem, zastavte se. Jsem si jist, že se Vám u nás bude líbit.

*Lukáš Bulíček
provozovatel*

Recepty našich babiček a pivo jako křen.

OTEVÍRACÍ DOBA

PO - ČT: 14:30 – 23:00

PÁ - SO: 11:00 – 24:00

NE: 11:00 – 21:00

VÍKENDOVÁ KUCHYNĚ

PÁ: 11:30 – 20:30

SO: 11:30 – 20:30

NE: 11:30 – 17:30

KONTAKTY

Návsí 109

+420 591 141 364

harcoff.restaurant@gmail.com

www.harcoff.cz

Původ a historie hrádeckých příjmení - 4. díl

Pokračujeme v seriálu o původu našich příjmení. Mapy ČR na protější straně názorně ilustrují, které příjmení je „tutejší“ a které nikoliv. Na mapách jsou pouze ta příjmení, jejichž počet v Hrádku

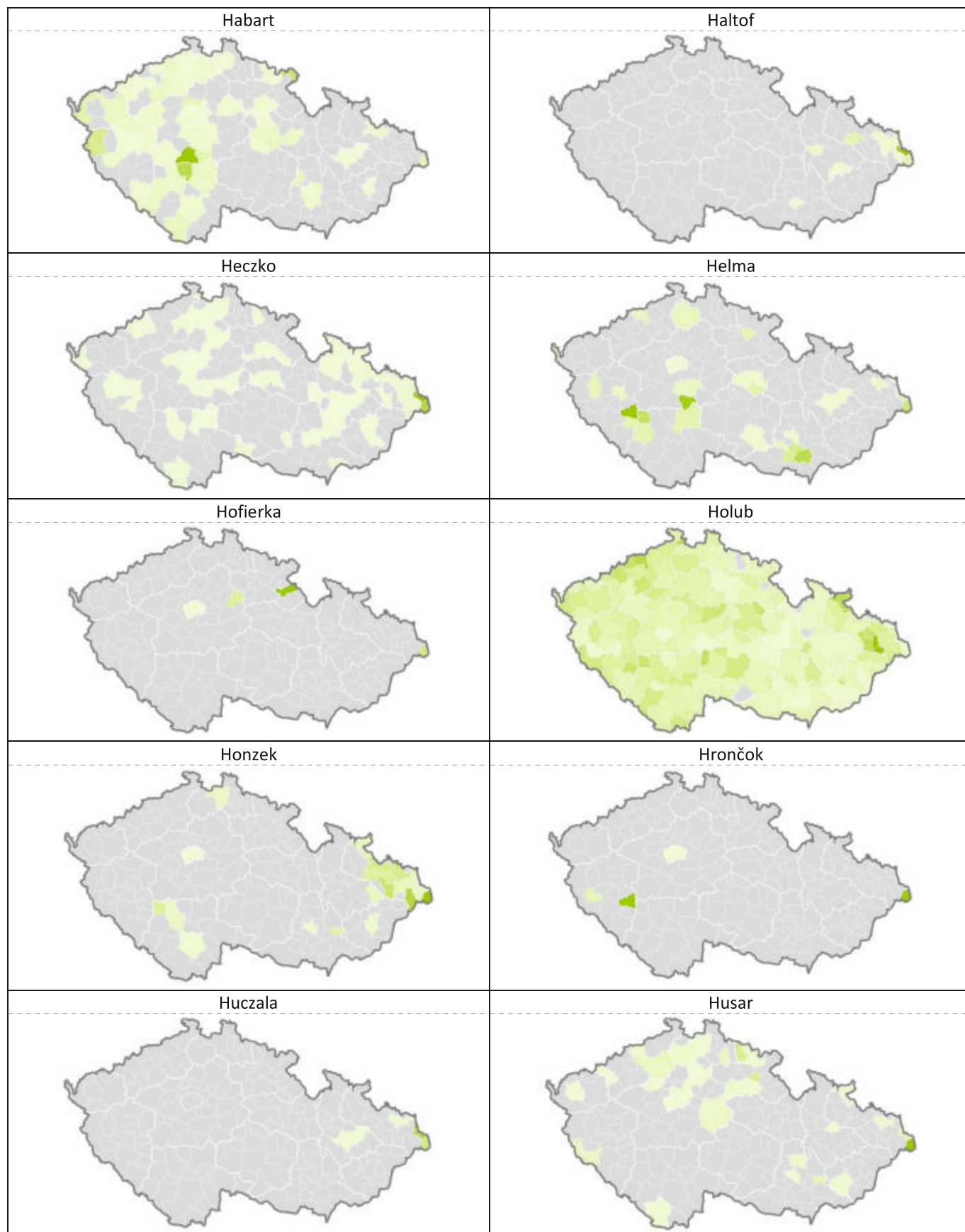
je vyšší než 4 (toto je navíc podbarveno sytější oranžovou barvou). Pro zopakování: druhý sloupec označuje, kolik je nositelů daného příjmení v Hrádku, třetí sloupec je totéž v ČR. Pokud se jedná o místní pří-

jmení, je zmíněn jeho nejranější výskyt na území Těšínského knížectví. Tato příjmení jsou navíc v tabulce podbarvena oranžově.

Hrádecká příjmení	četnost		1. zmínka			původ příjmení, význam slova
	Hrádek	ČR	Těšínsko		původní tvar slova	
Hajduk	3	316	1621	Goleszów	Heiduk	od staropol. hajduk., voják lehké pěchoty, také osobní sluha, také zbojník
Halasz	1	58				z maďarského slova halasz = rybář.
Haltof	9	159	1742	Nýdek	Haltof	z německé rozkazovací věty Halt uf! =zadrž! počkej!
Hamrozi	4	200	1727	Albrechtice	Hamruzek	z osobního jména Ambrož. Původně řecké jméno Ambrósios, ambrósios = nesmrtelný
Hanák	1	7217	1632	Jablunkov	Hanak	označení člověka, který bydlel nebo pocházel z Hané (Olomoucko).
Haratyk	1	128	1686	Bukovec	Haratyk	Heretik, odštěpenec.
Harok	2	206	1687	Jablunkov	Harok	z nářečního harować, tj. tvrdě pracovat. Také ze slova arak = alkoholický nápoj.
Hawliczek	4	103	1799	Košařiska	Hawliczek	z osobního jména Havel (Gaweł). Gallus = obyvatel Galie.
Hazuka	3	454	1642	Jablunkov	Hazuka	Hazuka byl staropolský druh oblečení, jednalo se o dlouhý plášť s rukávy.
Heczko	28	1638	1621	Bystřice	Heczko	z těšínského nářečí - heczeć; česky hekat (o dítěti). Také od toho, kdo se často chlubil.
Heinrich	1	591	1872	Jablunkov	Heinrich	Staroněmecké osobní jméno. Složeno z hagan = ohrazený okrsek, rich = vládce. Tzn. pán domu.
Hejnoch	1	16				z domácké podoby slova Heinrich
Hellebrand	1	307				z německého osobního jména Hildebrand. Hilte = boj, brant = meč.
Helma	6	224				podle tvaru hlavy, snad výrobce helem. Také od slova Helmut
Hladký	4	2695				z přídavného jména hladký. Opak slova hrubý. Nositel příjmení charakterizoval vlastnost.
Hlavatý	1	3136	1777	Mistřovice	Hlawaty	od slova obecného významu - hlava. Nositel příjmení měl zřejmě velkou hlavu
Hlawiczka	2	134	1647	Guty	Hlawiczka	od slova hlava, také podle moravského pokrmu „Hlavička“ z husí krve a jater
Hofierka	5	13				slovenské příjmení vzniklé od slova hofier, což byl příslušník nejchudší vrstvy obyvatel venkova, nádeník. Hofier neměl vlastní dům.
Hojčuš	3	9				slovenské příjmení. Původ slova se nepodařilo zjistit.
Holeksa	2	159	1571	Polská Lutyně	Holeks	od staropolského slova Olexy. Vzniklo z latiny z kratšího tvaru Alexis tj. Alexandr
Holub	5	13054				z názvu ptáka, přeneseně, kdo se naparuje, volatý člověk, milovník holubů
Honzek	7	173				jedna z mnoha variant počestlého německého Hans, respektive Joannes = Jan.
Hořák	4	880				od slovesa hořet, také od podstatného jména hoře.
Hóta	4	73	1685	Koty	Hota	příjmení vzniklo z germánského osobního jména Otto
Hrončok	5	27				nepodařilo se zjistit původ příjmení.
Hrubý	2	10398	1647	Bukovec	Hruby	z přídavného jména hrubý. Opak slova hladký. Nositel příjmení charakterizoval vlastnost.
Huczala	13	83	1697	Nýdek	Huczala	ze staropolského huczeć, tj. radovat se, veselit se, slavit, křičet, dělat lomoz

Hudák	4	950				slovenské příjmení, vzniklé od slova hudec, tj. houslista.
Hupka	4	222				nepodařilo se zjistit původ příjmení. Na Těšínsku se vyskytovaly pouze příjmení Hubka
Hus	3	90	1640	Těšín	Hus	ze slova husita neboli přívržence husitské víry
Husar	6	297	1647	Bocanovice	Husar	Husar byl elitní voják těžké jízdy v polské armádě v 16. – 18. století

Robert Borski

Pomáhat a chránit

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

kancelář ředitele krajského ředitelství
oddělení tisku a prevence

Sblíží se Vánoce a souvisí s nimi i větší návštěvnost obchodních center, a to nejen z důvodu nákupu potravin, ale i dárků pro své nejbližší. V tomto období mívají s sebou nakupující také větší finanční hotovost. Je faktem, že i na psychiku nás všech může mít toto náročnější období roku vliv. Moravskoslezští policisté chtějí upozornit veřejnost na možné krádeže při předvánočním nakupování. Samotná poškození totiž svou nepozorností mohou usnadnit páchaní protiprávního jednání.

A právě nepozornosti 68leté ženy měl využít neznámý pachatel, který jí v jednom z ostravských obchodních domů odcizil z nákupního vozíku kabelku. Poškozená v ní měla peněženku s finanční hotovostí, platební kartou a osobními doklady. Způsobená škoda byla ženou vyčíslena na částku více jak dva tisíce korun.

V jiném případě měl neznámý pachatel v Ostravě, opět s využitím nepozornosti tentokrát 89letého muže, odcizit z tašky umístěné v nákupním vozíku příruční taštičku s peněženkou. V té se nacházely osobní doklady, platební karta a finanční hotovost ve výši několika tisíc korun. Celkovou škodu vyčísлил poškozený na částku více jak sedm tisíc korun.

Jak je z uvedených případů zřejmé, pachatelům této majetkové trestné činnosti postačí situace, kdy nakupující odloží do nákupního vozíku tašku, kabelku či batoh. Dalším momentem, který mohou pachatelé využít, je situace, kdy nakupující ukládají zboží do zavazadlového prostoru vozidla a například onu tašku či kabelku před tímto odložili do vozidla na místo pro řidiče či spolujezdce. Obvykle vozidlo neuzamknou a přední části nevěnují tolik pozornosti. Tyto typické situace zachytili moravskoslezští policisté i v preventivním videospotu kampaně s názvem „KDO S KO-

HO“, kterou je ke shlédnutí na YouTube. Ve spotu je zachycena i další situace, při které dochází ke krádežím, a to v prostředcích MHD. Opět nepozornosti tentokrát třicetileté ženy měl využít pachatel při jízdě v tramvaji v Ostravě. Z tašky pověšené na kočárku měl odcizit peněženku s osobními doklady, finanční hotovostí a platební kartou, vše v celkové hodnotě více jak čtyři tisíce korun.

Ke spáchání uvedených protiprávních jednání stačí opravdu jen krátký okamžik. Navíc poškozeným při krádeži vznikne nejen materiální škoda, ale čeká je například i vyřizování nových dokladů. Policisté proto opětovně apelují na občany, aby při nakupování a rovněž cestování byli obezřetní, své tašky či batohy si řádně uzavírali a nenechávali je volně odložené.

por. Mgr. Lukáš Kendzior
komisař

MOJE VÁNOCE BUDOU BOHATÉ!! A TVOJE ? Je to na Tobě!

Krádež věcí z nákupního vozíku patří k nejčastějším způsobům krádeží. Stačí k ní jen malý okamžik nepozornosti!

Mějte své věci pod dohledem | Neodkládejte je (zejm. kabelky, kufříky, apod.) do nákupních vozíků | Peněženky, doklady a jiné cennosti noste ve vnitřních kapsách oděvu | Neztrácejte přehled o dění kolem Vás

Krádež věcí z prostoru řidiče či spolujezdce v době, kdy ukládáte nákup do kufru Vašeho vozu, je velmi častá!

Věnujte pozornost svému okolí | Je-li to možné, odemkněte jen kufr k uložení nákupu | Vždy uzamkněte vozidlo - i když jen vracíte nákupní vozík | Nenechávejte ve vozidle žádné věci

Bramboriáda neboli máme rádi brambory

Co se dá všechno dělat s bramborami, se děti postupně dovídaly na BRAMBORIÁDĚ. Během celého dopoledne po skupinkách procházely školkou i školní zahradou, kde na ně čekaly workshopy, ve kterých si měly možnost procvičit své dovednosti v různých oblastech (pohybové, výtvarné i rozumové). Razítkovaly, skládaly puzzle, počítaly, třídily, řadily podle velikosti, sbíraly brambory na poli, převážely je na kolečkách, házely do koše, skákaly v pytli, hrály hru „Obr a Paleček“ a v průběhu se posilňovaly bramborovými chipsy, které nám upekla paní kuchařka. Během celého dopoledne nás provázela veselá nálada a sluníčko. Za odměnu si děti právem odnesly diplom a sladkou odměnu.

Julie Mitrengová

Podzimní dílny

Tento den byl pro děti nejen tvořivý, ale i cestovní. Cestování vlakem je totiž pro ně velkým zážitkem. Počasí nám přálo. Než jsme dorazili do DDM v Bystřici, udělali jsme si malou přestávku v parku, kde si děti pochutnaly na svačině. V DDM už na nás čekaly paní vychovatelky, které pro děti připravily vše pro výrobu krmítka pro ptáčky, papírového ježka a keramického talířku. Děti vše zvládly a z výrobků měly velkou radost. Ty nám budou celý podzim zdobit interiér školky.

Julie Mitrengová

Bazárek

Tento bazárek podzim-zima se obzvlášť povedl. Maminky z Hrádku a okolních vesnic nabídky v CVČ k prodeji, za opravdu nízké ceny, velice kvalitní, funkční a hezké oblečení. Největší zájem byl o zimní bundy, kombinézy, oteplováčky, oteplené kalhoty,... prostě o vše, co se zimou souvisí. Troufám si napsat, že málokdo odcházel s prázdnou. Touto cestou děkuji všem zúčastněným, jak prodávajícím, kupujícím a také v neposlední řadě maminkám ze SR, paní učitelkám MŠ, které tuto akci pomáhaly zorganizovat. Již teď můžete třídít a chystat věci, které ještě mohou posloužit jiným. Těšíme se na Vás. Další bazárek jaro-léto se uskuteční v březnu 2020.

Julie Mitrengová

Drakiáda

Když se řekne „DRAKIÁDA“, každý si představí větrné počasí a pohled na nebe, kde se třepotají draci různých tvarů, velikostí a barev.

I když počasí bylo v nejbližších dnech divočejší, přímo aprílové, v úterý 1. října bylo krásně, slunečno, větrno. Zkrátka příhodná doba pro DRAKIÁDU.

Na naší „dračí louce“ nad bývalým kravínem se sešly nadšené děti v doprovodu svých rodičů i prarodičů. Samozřejmě s draky papírovými, igelitovými nebo i vlastnoručně vyrobenými. K velké radosti zúčastněných se všichni draci dostali do vzduchu a vydrželi tam. „A nejen draci“. Všichni účastníci měli možnost se občerstvit různými dračími dobrůtkami. A kdo se náhodou nezahřál běháním s drakem, mohl se zahřát teplým čajíčkem pro malé dráčky a dospělí svařenou dračí krví. To vše za doprovodu hudby, čímž děkujeme panu DJ Borskému, místním hasičům a Spolku rodičů za jejich pomoc.

Všichni jsme si hezkou podzimní atmosféru užili a těšíme se na setkání zase za rok.

Lenka Palarczyková

Učíme se společně

Prvňáčci se na chvíli vrátili do mateřské školy. Společně s našimi nejmenšími cvičili a kreslili. Pak se rádi vrátili do své třídy. Společně s pátáky si také vyzkoušeli hodinu čtení. Ve skupinkách plnili úkoly na téma Zvířecí kalendář.

Všichni si to společně moc užili!

Mgr. Šárka Honusová

Jak se máme v září v družině

V září v naší družince sluníčka si užíváme. Na hřišti a zahradě dovádíme velice. Přes lano skáčíme a soutěžíme v přetahování, kondičku tím získáváme. Kluci, a nejen oni, ale i holky fotbal hrají. A ti další tančí s kruhem hula hop a nechybí ani malí stavitelé, kteří tvoří stavby z písku.

paní vychovatelky Katka a Tereza

O činnosti SRPŠ

Naším dětem začal školní rok. Aby děti chodily do školy rády a těšily se do ní, ZŠ a MŠ v součinnosti se SRPŠ se snaží zpříjemnit jejich pobyt v lavicích. Uplynul měsíc a půl a již se konalo několik aktivit, ve kterých se SRPŠ angažovalo, ať už finančně, či svými zástupci z řad rodičů.

Pro naši základku a školku jsme poskytli dar na školní a výtvarné pomůcky. Další finanční podpora na sebe nenechá dlouho čekat. Také jsme pomohli paním učitelkám s přípravou občerstvení na Drakiádě.

Náš tým SRPŠ se zúčastnil i „Spartakiády spolků“, kde obhájil loňské vítězství. V silné konkurenci jsme se umístili na krásném třetím místě. Všem závodníkům chci poděkovat za jejich nasazení a úsilí, které vedlo k tomuto umístění.

Akce čistě v režii SRPŠ byla „Expedice na Kozubovou 2019“. Tohoto výletu se zúčastnilo 27 rodičů a dětí. Vzhledem k počasí, jaké panovalo, se vše nadmíru vydařilo a mohu říci, že jsme úspěšně navázali na předchozí ročníky těchto výletů rodičů a dětí. Jako předseda věřím, že další rok se zúčastní této akce více rodičů a dětí – je to totiž skvělá příležitost poznat se s ostatními rodiči a stmelit přátelské vztahy mezi dětmi.

Ing. Jakub Rusnok

Zielona Szkoła Ustroń 2019, w której uczestniczyli uczniowie klas 3 - 5 naszej gródeckiej szkoły przeszła już do historii... Pozostały miłe wspomnienia, wiele przyjemnych wrażeń i przeżyć oraz mnóstwo zdjęć.

To był niezwykle czas. Wszyscy świetnie się bawili, a przy tym zdobywali nowe wiadomości. Przekonajcie się sami czytając nasz krótki raport z pobytu.

Środa 25 września: 21 uczniów pożegnało rodziców i po spakowaniu bagaży do autokaru, wyruszyło w stronę Ustronia, by tam w Domu Wczasowym Globus spędzić dziesięć niecodziennych dni.

Czwartek 26 września: Odwiedziła nas Pani Marysia, nauczycielka z naszej partnerskiej szkoły z Ochab, która przygotowała dla nas płyś, zabawy i gry. Po pysznym obiedzie została zrealizowana mini olimpiada sportowa. Dzieci same wymyśliły i przygotowały pomysłów dyscypliny, nie tylko sportowe. Było dużo śmiechu i zabawy.

Piątek 27 września: Pod Domem Wczasowym Globus czekała na nas Ciuchcia Ustrońska, którą wyjechaliśmy na półdniową wycieczkę na Równicę i do Leśnego Parku Niespodzianek. Dzieci bawiły się na maksa w kinie 7D i podziwiały zwierzęta leśne na tle natury. Oglądaliśmy pokaz lotów sów i ptaków drapieżnych oraz wydaliśmy złotówki na upominki dla najbliższych. Wieczorem zdążyliśmy jeszcze popływać w basenie a przed snem oglądaliśmy film Harry Potter.

Sobota 28 września: Byliśmy świadkami pokonywania własnych granic w zgodzie z naturą oglądając bieg pełen przeszkód i ekstremalnych zmagania „Barbarian Race”. Po obiedzie ponownie pojechaliśmy Ciuchcią

Ustrońską, tym razem trasą do Wisły. Zwiedziliśmy Wisłę Malinkę ze skocznią im. Adama Małysza, dom Adama Małysza, rynek we Wiśle, amfiteatr im. Stanisława Hadyny i oczywiście uliczne kioski. Po kolacji odbył się wieczór gier planszowych.

Niedziela 29 września: Jak wiadomo niedziela jest dniem odpoczynku, więc tak potraktowaliśmy ten dzień na Zielonej Szkole. Wstaliśmy później, po śniadaniu odbyła się krótka rekapitulacja dotychczasowego pobytu i pisanie listów. Następnie chłopcy zagraли mecz piłki nożnej, a dziewczyny pobawiły się na naszym ulubionym placu zabaw. O godzinie 1400 poszliśmy na piechotę wzdłuż rzeki Wisły do centrum Ustronia na pyszne lody i na plac zabaw. Przed kolacją z łezką w oku pożegnaliśmy Panią Kasię, a z uśmiechem na twarzy przywitaliśmy Panią Monikę. Wieczorem jeszcze prawie wszystkie dziewczyny pływały w basenie Domu Wczasowego Globus.

Poniedziałek 30 września: Ponownie odwiedziła nas Pani Marysia. Tym razem zaaranżowała dla nas warsztaty językowo – owocowe. Były łamańce lingwistyczne, odruchowe pif-pafy i różne zabawy słowne. Resztę dnia spędziliśmy na świeżym, górskim powietrzu. Wszystkie zajęcia dotyczyły świata mody. Po odnalezieniu ukrytego klucza, odkodowaniu szyfru oraz zaprojektowaniu Wieży Eiffla, rozpoczęły się przygotowania własnych kreacji z wykorzystaniem rozmaitych materiałów. Pomysły były różnorodne. Modelki i modele prezentowali swoje stroje na wybiegu w rytmie gangnam style. Finałem dzisiejszego dnia była długo wyczekiwana dyskoteka.

Wtorek 1 października: W pocie czoła udało nam się wyjść piechotą na sam szczyt tak po polskiej, jak i po czeskiej stronie

Czantorii. Całą drogą towarzyszyła nam cudowna, słoneczna pogoda oraz zapierające dech widoki.

Środa 2 października: Zostały oduczone aż dwie lekcje!!! Po obiedzie cofnęliśmy się w czasie, biorąc udział w zajęciach dawnej wiślańskiej szkoły w Muzeum Beskidzkim, podczas których uczniowie spróbowali pisać na tabliczkach oraz gęsim piórem. Odbyły się również warsztaty, na których dzieci wyfilcowwały na mokro kolorową kulkę. Kowal zaś ukuł dla nas podkowę – symbol szczęścia. W drodze powrotnej na pociąg zdążyliśmy jeszcze „zaliczyć” lody oraz inne przepyszne smakołyki w cukierni. Na zakończenie dnia zawitał do nas nasz prezes MSZ Pan Ćmiel z ciekawą prelekcją o zdobywaniu gruzińskich szczytów.

Czwartek 3 października: Nadszedł czas powrotu, ostatni dzień upłynął na zabawach na świeżym powietrzu. Cały dzień żegnaliśmy się z naszymi ulubionymi miejscami w Ustroniu. Był biliard, tenis stołowy, basen, plac zabaw i mecz piłki nożnej.

Piątek 4 października: Pełni cudownych wspomnień pożegnaliśmy się z Ustroniem. Zrelaksowani i zadowoleni wróciliśmy do zajęć szkolnych. Pocieszające jest jedno: może za rok kolejna zielona szkoła!?

Tegoroczną Zieloną Szkołę w Ustroniu tak bogatą w różne wycieczki i warsztaty można było zrealizować dzięki wsparciu Urzędu Gminy Gródek, Funduszu Rozwoju Zaolzia KP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, gródeckiej Macierzy Szkolnej oraz rodziców. Wszystkim Wam serdecznie dziękujemy!

*Pełni wrażeń mali uczestnicy
Zielonej Szkoły w Ustroniu*

Hrád'átka

Letní dobrodružství Hrád'átek

Sice se nám blíží velkými kroky to chladné a chmurné počasí, ale můžeme se aspoň zahřát vzpomínkami z léta. Léto bylo pro všechny náročné. Dovolené, grilovačky, oslavy, společenské akce. Přesto jsme si společně s maminkami našly i čas na nějaké výlety a aktivity.

Ještě v červnu jsme si stihly vyrobit krásné letní náušnice. Sotva jsme se na konci června rozloučily, už v polovině července jsme naplánovaly super akci. Piknik v Lomu ŽARNOVKA. Musím říct, že i když se nad námi občas přehnalá pořádná deš-

ťová mračna, sešla se nás pěkná hrst energických dětí a maminek. Děti si zasoutěžily v různých disciplínách, zažily lesní bojovku a zahrály si fotbal. Maminky si popovídaly a přinesly mnoho skvělého jídla, který k pikniku patří. Byl to prostě skvělý společný čas.

Dlouho jsme neotálely a hned na začátku srpna jsme se vydaly na další dobrodružství. Tentokrát trochu dále. Vlakem do Mostů u Jablunkova, odtud k Lanovce, která nás vyvezla až na hřeben Beskyd. Některé maminky šly na Studeníčnou, jiné se prošly až k sesuvu pod Girovou. Daly jsme si výborný oběd a procházkou jsme se vrátily do areálu SKI Mosty. Děti se vyřádily na bobové dráze, na různých atrakcích, a protože nám tentokrát sluníčko přálo, tak jsme si to všichni náramně užili.

Konec prázdnin jsme si pořádně chtěly užít, hlavně aby děti měly zážitky z léta. Opět jsme cestovaly vlakem, ale na opačnou stranu. Až do Bohumína. 20 minut od nádraží se nachází skvělý Hobby park pro děti. Jsou zde různé průlezkové, Maugliho stezka, mini ZOO, skákací hrad, houpačky a mnoho dalšího. Po vydatném obědě jsme na tři hodiny osídlily místní aquacentrum. Děti se opravdu vyřádily jak v brouzdališti, tak na tobogánu a ani maminky nezaostávaly. Zase nám sluníčko přálo a po celý den jsme si užívaly vysokých teplot. Až s příjezdem do Hrádku se nám to pokazilo velkou bouřkou. To ale nevadilo, neboť nás zde očekávali naši tatínci.

A v září nás opět vítá každé úterý CVČ, a my uvítáme i každou novou maminku.

Barbora Fronková

...No a cooo...

2017...8. místo

2018...4. Místo

2019...? Opět, už potřetí jsme byli pozváni na Spartakiádu spolků, kde jsme chtěli využít dvojnásobné síly. Klub Hrádátka a náš sdružený klub MAMIMIny daly své síly dohromady a vytvořily jedinečný tým. Letos bylo opravdu těžké postavit tým, protože každý má času málo a čas je drahý. Přesto se našlo pár skvělých lidiček a tímto chci poděkovat vedoucí MAMIMInek Hance Wiselkové za pomoc při vytváření tak skvělého týmu. Tento tým byl nesmírně zodpovědný, obětavý a soutěživý. Při vyhlášení výsledků se mě jistý člověk ptal, proč máme v týmu tatínky, když jsme klub maminek. Naše členka ihned reagovala super odpovědí: „...protože bez tatínků bychom nebyly maminky.“ Chci poděkovat všem našim tatínkům, bez kterých bychom se maminkami nikdy nestaly, pak super týmu, rodinným příslušníkům, kteří hlídali naše ratolesti a všem fanouškům.

Takže. 2019...1. MÍSTO!!

Barbora Fronková

Mikemu

Nikdy nebylo tajemstvím, když se v roce 2016 založily Hrádátka, že by tato skupina byla uzavřená. Vždycky jsme přijaly každou maminku a mnohdy k nám zavítaly i maminky z jiných obcí, jsme za ně velmi vděční, protože u nás zanechaly vždycky nějakou stopu. Většinou stopu přátelství.

Jednou takovou skvělou, úžasnou a nesmírně silnou maminkou je Monika Mášová. Společně se svými dvěma kluky vždy jezdila z Písku na různé akce, karnevaly, výlety. Musím říct, že Mareček a Mike byli vždy velmi energičtí a neúnavní. Všichni tři velmi vášniví turisté a dobrodruzi.

Ale bohužel neštěstí nechodí po horách, ale po lidech. A tak se Monika dozvěděla špatnou zprávu, že Mike ve svých necelých 4 letech trpí akutní leukémií. Monika přišla o práci, musela změnit styl života a všechno se točí okolo Mika. Den tráví buď v nemocnici, v izolaci, nebo pokud to jen trochu jde, tak na procházce v přírodě. Co znám Mikeho, je to úžasný, statečný klouček a i když je neustále na léčích, kapačkách a speciální výživě, je stále velmi usměvavý a optimistický.

Chtěly bychom společně s Hrádátky a Doris ruční výrobou věnovat výtěžek z prodejní výstavy ručních prací, která se bude konat již v listopadu, tomuto skvělému kloučkoví. Proto Vás všechny srdečně zvu.

Barbora Fronková

Mamiminy

Náš klub MAMIMIny ještě nemá od svého založení ani jeden rok a proto jsme, stejně jako naše miminka, v plném rozvoji co se členů i skupinkového programu týče.

Léto jsme si užili alternativními setkáváním v hrdeckém parčíku, který splnil očekávání a potřeby jak dětí (nové trampolíny a pískoviště), tak maminek (další místo k posezení s výhledem na aktivity dětí). Po prázdninách jsme najely na tradiční

2x měsíční setkávání v Centru volného času Hrádek a zaměřily se na obohacení programu pro děti (tělesná, senzomotorická a kombinovaná cvičení) a také pro maminky, kdy s cílem udělat to nejlepší pro výchovu našich dětí v souvislosti s biblickými měřítky - protože jsme skupinka maminek „duchovní level“ - se od druhé poloviny roku inspirováme příběhy a odkazem biblických žen. Kromě toho se těšíme z přátelských vztahů mezi sebou a také s obcí Hrádek, protože si velmi ceníme přivítání do soutěže Spartakiády spolků 2019. A těšíme se, co nás čeká dál.

Hana Wiselková

Bełko na wozie alegorycznym

W tym roku na Gorolskim Świącie można było spotkać rycerza rodem z Bełka. Chodziło o rzeźbę z drewna wypożyczoną z gródeckiego parku, która zdobiła wóz alegoryczny przygotowany przez Miejscowe Koło PZKO. Na wozie, oprócz goroli przebranych za zbójników, nie brakowało niebezpiecznych broni i błyszczącego skarbu. Po drodze z jabłonko-wskiego Rynku Mariańskiego do Łasku Miejskiego doszło nawet do niebezpiecznej grabieży na niby. Jedną z

„ofiar” gródeckich zbójników był Stanisław Wolny, prezes naszego Koła PZKO.

Na sukces Gorolskiego Świąta składa się przede wszystkim dobrze zorganizowana zabawa na ludową nutę i rodzinna atmosfera. Wszystko za sprawą osób zaangażowanych w jej przygotowanie i przebieg. Mowa m.in. o gródeckich działaczach, którzy przygotowali „budę” wypełnioną regionalnymi smakołykami. „W naszej ofercie znalazły się tradycyjne dania. Placków na blasze sprzedaliśmy ponad dwa tysiące, ponadto oferowaliśmy jelita z kapustą, zbójką, kołocz, kanapki, piwo i moduł. W sumie w przygotowaniach wzięło udział ok. 70 osób”, podsumował tegoroczny „Gorola” Stanisław Wolny.

Magdalena Ćmiel

Tłoczyni kapusty

Miejscowe Koło PZKO zaprasza serdecznie na tradycyjne

TŁOCZYNI KAPUSTY,

które odbędzie się

w sobotę 9 listopada o godz. 19.00.

W programie wystąpi kapela gorolsko Sósiek oraz kabaret My. Do tańca przygrywać będzie DJ Roman Młynek.

Zapraszamy wszystkich i chudych i tłustych,
na to każdoroczne
tłoczyni kapusty.
Beczka jest wymyto,
nabruszone noże,
Stasiek już chce tłoczyć
może ktoś pomoże?

Pawełka zaś wszystkim
półkę obiecała,
kwitu nakupiła,
na sól zapomniiała.
Nie będziemy solić
kiedy ni ma soli,
ale pić,
tańcować mogymy do woli ...

Letní tábor dětí — v Orlové 2019 — Vítejte v autoškole!

Co ukrývá zvláštní pojmenování tábora? Děti, které zdaleka nedosahují věku 18 let v autoškole?

Na táboru jde všechno. Protože to nebyla obyčejná škola ovládání vozidla na silnicích, ale škola řízení svého "Já" na cestě života.

K tomu dětem pomáhaly symbolicky dopravní značky. Slepá ulice: vydal ses špatným směrem, tudy daleko nedojdeš, cesta vypadá krásně, ale nemá cíl. Stop: Stůj, tudy určitě ne! Tvá jízda by mohla skončit tragicky! Pozor nerovnost vozovky: upozorní cestovatele životem, že cesta

je správná, ale ne vždy je jízda po ní hladká. A dalších mnoho značek si děti připomněly, jejich význam v opravdovém silničním provozu, ale taky jejich obrazný význam pro život. A povím vám, bylo o čem diskutovat! Ranní program byl vždy trochu více studijní, povídalo se na ranních setkáních po snídani, ale i poslouchaly se i biblické příběhy k jednotlivým značkám na chvíli u "čerpací stanice". Další program patřil hrám a tvoření. Děti si vyrobily v oddělech své vozidlo z krabice - a byly to luxusní vozy. Ty pak prověřily v závodech formule jedna, ale i při jiných cestách. Abychom trochu rozšířili svůj automobilový rozhled, vydali jsme se do muzea Tatra Kopřivnice.

Byla to nádhera, děvčata i chlapci byli udiveni, okouzleni, ale i pobaveni jednotlivými modely a představovali si, jaké by to bylo žít v době těchto vozů. Poté jsme hladoví usedli k připraveným stolům v restauraci u koupaliště na skvělých smažák s

hranolkami a dál vám nemusím psát, kde naše cesty směřovaly :-). Jisté je, že večer jsme byli v autobuse spokojeni, unaveni a dobře okoupani. A co víc? Víte, že jsme neměli stany, ale garáže? A pořádek se nehodnotil na postýlkách, ale v parkovacích stáních? Taky to, že v táborovém motorestu měli skvělé kuchařky a úžasné menu? Víte, že silniční zdravotní služba nezapomněla ani nejmenší úraz či péči o řidiče? A taky víte, že každý táborový řidič zdárně složil závěrečný test autoškoly a dostal certifikát jízdy životem?

Teď už to víte! S dětmi jsme dojeli až domů a za to díky zvláště hlavnímu řediteli autoškoly: Pánu Bohu, pak všem instruktorům a pomocným silám. Velký dík patří sponzorům - vedení Obce Hrádek - za podporu realizace a fungování Hrádecké autoškoly v Orlové!

Šťastnou cestu!
Zdeňka Adamková

Pohádkové večery v parku

Letos proběhl třetí ročník pohádkových vyprávění pro děti. Pět prázdninových večerů bylo naplněno pohádkovým postavami a vyprávěním o krásách naší země. Pohádky nás pokaždé zavedly do jiné krajiny. Navštívili jsme Německo, Tibet, Itálii a nevynechali ani Českou republiku. Děti měly možnost si v některých pohádkách samy zahrát a dost je to bavilo. Šípková Růženka spala opravdu tak tvrdě, že ji musel probudit opravdový polibek malého prince. Počasí bylo vždy nádherné a nespadla ani kapička. Děkujeme všem za podporu a budeme se těšit na příště.

Monika Ciešlarová

Tvořivá odpoledne

Během září a října se v CVČ uskutečnily 4 rukodělně zaměřené workshopy. Prvním z nich byl kurz drátování, kterým provedla uznávaná drátenice Martina Cekrová.

Drátování je prastará řemeslná technika, která k nám přišla z nedalekého Slovenska. Původně byla zaměřená na ochranu a zpevňování hliněných nádob, nyní se pomalu vrací na výsluní a využívá se již pouze k dekorativním účelům. O tom se přesvědčilo také 14 dam, které si vyzkoušely výrobu dekorace ve tvaru stromu.

O dva týdny později mohli zájemci proniknout do tajů košíkářství. To je také jedním z nejstarších a v historii lidské civilizace také nejrozšířenějším řemeslem na světě, jež v podstatě v nezměněné formě přetrvává do současnosti. Postup pletení košíků z šény, pedigu, provazů, pásků a mořské trávy nám ukázala Gabriela Lipus. Košíkářství mělo úspěch a tak nám Gabka nabídla ještě workshop výroby ošatek v pondělí 28. 10.

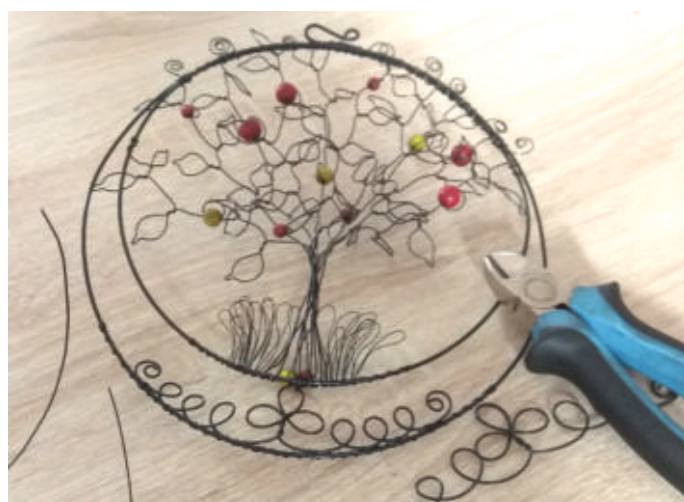
Ubrousková technika, kterou ovládá Eva Drašnarová, byla na programu v pátek 19. 10. Přítomné ženy obdržely dřevěnou krabici na kapesníky, kterou dekorovaly barvami a motivy z ubrousků.

Paní Eva je naší velmi aktivní spolupracovnicí. Kromě toho, že se ráda pravidelně účastní řady pořádaných akcí a inspiruje nás k organizaci nových, Eva také nezištně darovala Centru velké množství hodnotného materiálu pro tvoření, který již sama nevyužije. Evi, Tvého gesta si velmi vážíme a srdečně Ti za něj děkujeme.

VG

Kurz drátování. Zleva: Eva Drašnarová a Jarmila Přibyllová, vedoucí kurzu šití.

KLUB MAMINEK HRÁDKA A DORIS RUČNÍ VÝROBA
VÁS SRDEČNĚ ZVOU NA

Prodejní výstavu ručních prací

PÁTEK 15. 11. OD 10:00 - 16:00
SOBOTA 16. 11. OD 8:00 - 15:00
CVČ HRÁDEK

.....

VELKÝ VÝBĚR ZÁKUSKŮ!

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ.
(VÝTĚZEK BUDE POUŽIT K DOBROČINNÝM ÚČELŮM.)

Kroužky pro děti

Díky ochotě 3 skvělých lektorek se nám v letošním školním roce podařilo otevřít 4 zájmové útvary pro děti. Žáci obou škol si mohli vybrat hru na kytaru, tvořivý kroužek Šikovné ruce, dramatick nebo třeba základy grafického designu.

Téměř všechny kroužky se nám zaplnily do posledního místa, což ukazuje, že děti rády tráví svůj volný čas smysluplně. Do-

hromady se ve všech 4 aktivitách obsadilo 48 míst. Možná k tomu přispívá i fakt, že CVČ nabízí dětem i rodičům několik výhod:

Strategické umístění CVČ: Děti z české školy mají kroužky „hned za rohem“, ty z polské „co by kamenem dohodil“. Všem proto odpadá složité dojíždění do vzdálených končin.

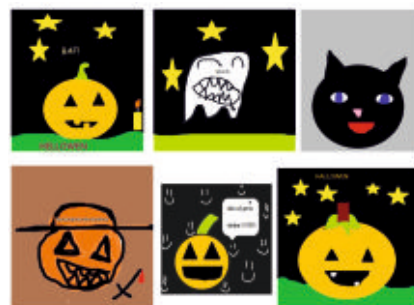
Časové termíny: Uvědomujeme si, že doprava dětí z/do kroužku bývá pro rodiče mnohdy časově náročná. Všechny kroužky proto probíhají v čase školní družiny, což pro mámy a táty znamená, že jim starost o dopravu úplně odpadá. Své dítě

si po kroužku jednoduše vyzvednou v družině v obvyklou dobu. Jen v případě dramatického, který končí zároveň s provozem družiny, vyzvedávají rodiče dítě z Centra.

Doprovod: Dbáme na bezpečnost a všem dětem zajišťujeme doprovod na kroužek i zpět do družiny.

Komorní prostředí: Velkou výhodou je, že děti zdejší prostředí znají a znají se vesměs také všechny mezi sebou. Jsou takřkajíc „mezi svými“, díky čemuž odpadá ostych a posilují se kamarádské, mezi třídní i meziškolní vztahy.

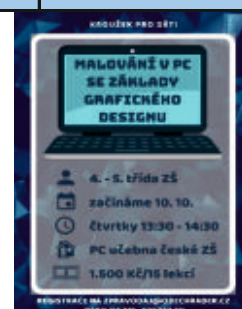
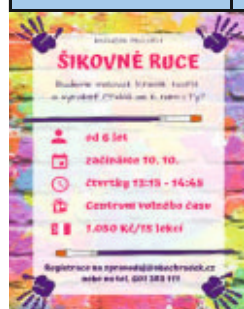
VG

Halloweenské samolepky - práce dětí z grafického kroužku.

KROUŽKY PRO DĚTI V HRÁDECKÉM CENTRU VOLNÉHO ČASU 2019 - 2020

Název	Začátek	Věková skupina	Čas	Místo	Cena	Lektor	Zajištěn doprovod dětí z/do škol
Šikovné ruce (tvoření)	10.10.	od 6 let	čtvrty 13:15 - 14:45	CVČ	1050,-/ 15 lekcí	Monika Ciešlarová	ANO
Kytary pro začátečníky	15.10.	od 2. třídy ZŠ	úterky 13:30 - 14:30	CVČ	500,-/ 25 lekcí	Mgr. Lucie Szotkowská	ANO
Dramatický kroužek	08.10.	1. stupeň ZŠ	úterky 14:45 - 16:00	CVČ	500,-/ 25 lekcí	Mgr. Lucie Szotkowská	ANO (po skončení vyzvednou rodiče v CVČ)
Malování v PC (základy grafiky)	10.10.	4. a 5. třída ZŠ	čtvrty 13:30 - 14:30	PC učebna ČZŠ	200,-/ 15 lekcí	Monika Macoszková	

Kurzy pro dospělé

Vyčistit si hlavu a odpočinout od všedních starostí potřebuje čas od času každý z nás. Centrum je pro aktivní formu odpočinku přímo stvořené. V současnosti zde probíhá 7 pravidelných kurzů – 6 pohybových a 1 manuálně zaměřený.

Po prázdninové pauze se od září vrátilo do prostor CVČ rehabilitační cvičení s Martinou, která po něm zařadila do programu ještě lekce oblíbeného pilatesu.

Pilates se pak cvičí ještě i v úterky. Po mateřské pauze se k nám opět vrátila jeho lektorka Basia.

Úterní jóga, kterou momentálně cvičí Žaneta, je už téměř od počátku fungování Centra jeho stálicí.

SM systém, neboli rehabilitační cvičení s pružným lanem, se těší čím dál větší oblibě. Lektorka a fyzioterapeutka Dorota pomáhá s nápravou pohybového aparátu už 4 skupinám. Pro velký zájem ze strany seniorů jsme otevřeli ještě pondělní dopolední kurz, určený speciálně pro ně. Na něm budou probíhat cviky modifikované, s přihlédnutím k věkovým specifikům této věkové kategorie.

Posledním pravidelným kurzem je čtvrtěční výuka šití pro začátečníky. Tu zde má na starosti zkušená lektorka Jarmila, která zde před prázdninami vedla i skupinu pro mírně pokročilé.

Zde již zanedlouho vyrostе nová kuchyň

Jak je patrné z tabulky, v sále začíná být těsně. Frekvence jeho využívání je každodenní, průměrně se zde pořádají 3 pravidelné aktivity denně. Největší zájem je tradičně o odpolední a večerní termíny, které jsou v drtivé většině obsazeny. Proto již netrpělivě očekáváme rozšíření prostor CVČ, které nám nabídnou další možnosti. Díky druhému sálu a nově zřízené kuchyni bu-

deme moci nabídku aktivit ještě více zpestřit. V kuchyni například plánujeme pořádat kurzy vaření a pečení pro děti i dospělé. A další sál? Ten se budeme snažit zaplnit podobně jako ten současný, dle aktuální nabídky a poptávky.

VG

ROZPIS PRAVIDELNÝCH AKTIVIT V CVČ

ČAS	PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	
9:00	SM Systém senioři 9:00 - 10:00	Hrádátka 9:30 - 12:00	MAMIMINY každou 1. a 3. středu v měsíci			
9:30						
10:00						
10:30						
11:00						
11:30						
12:00						
12:30						
13:00						
13:30		Kytary začátečníci 13:30 - 14:30				
14:00		Dramatický kroužek 14:45 - 16:00		Kroužek šikovné ruce 13:15 - 14:45		
14:30						
15:00						
15:30						
16:00	Rehabilitační cvičení 16:00 - 17:00			SM Systém 15:30 - 16:30 začátečníci 16:45 - 17:45 pokročilí 18:00 - 19:00 začátečníci 19:15 - 20:15 pokročilí	Kurz šití začátečníci 16:00 - 18:30	
16:30						
17:00	Pilates s Martinou 17:00 - 18:00					
17:30		Pilates s Barbarou 17:30 - 18:30				
18:00	Stolní tenis zastupitelé	Jóga s Evou/Žanetou 18:30 - 19:30			Stolní tenis zastupitelé	Stolní tenis Spolek rodičů
18:30						
19:00						
19:30						
20:00						
20:30						
21:00						
		Děti				
		Dospělí				
		Klubová činnost				

-KRIMI-

Nůž

Harry Hole v nejsložitějším případě své kariéry. 12. díl bestsellerové série. Harry Hole se už mnohokrát probudil s temným tušením, prázdnou hlavou a kocovinou jako

trám. Tentokrát je ovšem probuzení ještě horší než jindy. Kdysi slavný kriminalista má na rukou i kalhotách krev a až po chvíli si vybaví, že ztratil všechno. To tam je idyllické manželství s Rachel, ta tam je zajímavá práce vyučujícího na policejní akademii. Jediné, co mu zbylo, je věrný přítel Jim Beam. A také místo v kanceláři vedle Trulse Berntsena, kde jakožto bývalá legenda smí na přímluvu svého šéfa aspoň třídit papíry. Co si však Harry vybavil nedokáže, jsou události včerejšího večera v baru Jealousy. Jednotlivé střípky vyplouvají na povrch jen pomaloučku, skládají se však ve strašlivý obrázek. Harry si začíná přát, aby se byl vůbec neprobudil, protože i zlý sen je lepší než krutá realita, jíž musí

čelit. Ve chvíli, kdy si myslí, že už se dostal na samé dno a víc ztratit nemůže, se navíc objeví jeho dávný nepřítel Svein Finne. Harry má dvě možnosti: skoncovat se vším hned, anebo se ještě aspoň dočasně vzchopit..

-HISTORICKÝ ROMÁN-

Právo první noci - Hříšní lidé

Království českého

Během cesty po Moravě se panoš Ota setká se svou vzdálenou sestřenicí Miladou ze Zástřizlí. Je zoufalá a prosí ho o pomoc. Žije na Krakovci nedaleko Prostějova, kde se v poslední době stalo několik podivných událostí, které vyvrcholily vraždou jejího manžela. Co je však nejhorší, z jeho smrti podezírají ji. Panoš Ota se obrátí na svého pána, ale ten nemá chuť a ani pravomoc tu vyšetřovat. Navíc se musí věnovat jinému zločinu, který poškodil českého krále. Jenže pak dojde k pokusu unést Miladu. To Oldřich z Chlumu přesvědčí, že nejde o oby-

čejný zločin. Společně začnou rozplétat neuvěřitelný příběh, jehož nitky vedou hluboko do minulosti.

-ROMANTIKA-

Sídlo Blackmoore

Kate Worthingtonová je pevně rozhodnutá se nikdy neprovdát. Má totiž úplně jiné plány. Chce cestovat po Indii a uniknout své rodině, zejména své všetečné matce. Zdá se, že každá z nich má velmi odlišné představy, a tak se matka s Kate domluví, že může jet do Indie, ale až poté, co dá šanci alespoň třem návrhům na manželství. Kate se rozhodne, že požádá o pomoc svého přítele z dětství, Henryho Delafielda. Vydává se proto na panství Blackmoore, odhodlaná ukončit veškerá vyjednávání s matkou. Ovšem když se jí do cesty připelete láska, všechny dohody jsou zapomenuty a plány se mění. Na majestátním panství Blackmoore se Kate stává zajatcem svého srdce. Opravdu musí odmítnout manželství, aby zůstala ve svém srdci svobodná?

Inzerce

**Střední odborná škola,
Frýdek-Místek,**
příspěvková organizace

Příspěvková organizace
Městského úřadu Frýdek-Místek

K ODBORNÉ MATURITĚ NAVÍC:

- výuční list
- podpora výuky matematiky
- řidičský průkaz A1, B, C, T
- možnosti specializace
- praxe ve firmách

www.damevic.cz

AGROPODNIKÁNÍ
Chov koní a alternativní plodiny
Mechanizace a služby

PROVOZ A EKONOMIKA DOPRAVY
Logistika a celnictví
Logistika a silniční doprava

MECHANIK SEŘIZOVAČ
- Programování CNC strojů
- 3D tiskárny

Dny otevřených dveří: 6. 11. a 4. 12. 2019

Další odborné kurzy dle zájmu.

www.sosfm.cz

@sosfm.cz

**Střední odborná škola,
Frýdek-Místek,**
příspěvková organizace

Příspěvková organizace
Městského úřadu Frýdek-Místek

ODBORNOST JE JISTOTA UPLATNĚNÍ

K VÝUČNÍMU LISTU NAVÍC:

- řidičský průkaz - A1, B, C, T
- kvalifikační průkaz - LKT, UKT, motorová pila, sklízecí mlátička, a další
- svařečské průkazy, vč. svařování plastů
- řada speciálních kurzů dle zájmu
- praxe ve firmách

www.damevic.cz

AUTOMOBILNÍ

- Automechanik
- Autoelektrikář

STROJÍRENSKÉ

- Strojní mechanik
- Obráběč kovů

ZEMĚDĚLSKÉ - HOSPODÁŘSKÉ

- Opravář zemědělských strojů
- Opravář zemědělských strojů - Kovářství
- Zemědělec farmář
- Zemědělec farmář - Lesní mechanizace
- Zahradník

Dny otevřených dveří: 6. 11. a 4. 12. 2019

www.sosfm.cz

@sosfm.cz

Nabídka inzerce v Hrádeckých novinách

Hotové inzeráty, nejlépe ve formátu PDF či znění textu můžete posílat na e-mail: zpravodaj@obeckradek.cz.

formát A5
(na šířku)

600,-Kč

formát A6
(na výšku)

300,-Kč

Jan Czudek

... pokračování z minulého čísla

Jaké jsou vaše vzpomínky na vysokoškolské studium?

NNa vysokém škole žech šel do Brna na VUT študovať telekomunikace. Elektronika mie wdycki bawiła, bastlił żech rozmaite drobne elektroniczne rzeczy, ale ani nie wiym, co mi już wtedy mówiło, że w tej dziedzinie techniki beje przed nami taki wielki rozwój. Nigdy żech se ale nie pomyśloł, że nikiere rzeczy, kiere nas na fakulcie uczyli, a wtedy mi przypadały jako, po naszymu powiedziane, fantasmagorie, dziepro po długich rokach spotkóm w praktyce. Naprzykład mobile, wifi, digitalni telewizory a dalszi. Ale jeszcze nim żech se podoloł zgłoszyni na szkołę w Brnie, sie u nas dóna stała zajmawo przigoda, kiero popisuje jak to wtedy też chodziło. Jednego wieczora już na ścimywu tata przy gazioku smażył topinki, mama była na łodpotednij w robocie we werku a siostry Hanka, Zosia i Janka sie uczyły do szkoły, a jo żech dóna frygoł po całodziynnej mordyndze swoich szejść rożków z masłym a mlykym, kiedy wtym czisie przerwoł nasz przeraźliwy dómowy dzwónek. Kogo też tu czerci niesóm, pomyśloł żech se. Z pełnóm gymbóm jedzynio idym łodewrzić, ale niż żech doszeł ku wchodu, dzwónek zabrzcnczoł jeszcze ze trzy razy. Zanim żech starczył łodemknyc plechowe dzwyrze, był już za mojimi plecami aji tata cały napajedżony na mie, co sie tak smyczim jako smród po galatach. Łodemknym zómek a tu stoi tatów dobry kolega i prawi, żeby potrzebował cosikej z nami przedyskutować. Co też może po mnie chcieć pomyśloł żech se, dyć go ledwo nogi niesóm. Ale tata go hnedka broł dali do izby ze słowami „Na tóż pój dali, aspón

skosztujesz moich szómperaków.“ A tu trzeba powiedzieć, że szómperaki to była tajno nazwa destylatu z owoców, ale aji z drożdżi. Jasne, że za tyn czas starczyły ty topinki na patelni przigoreć, co tate jeszcze bardzi nasmolilo. Siedli my w kuchni przy stole, tata wyciógnył pół litra na sprawni, a nasz gość prawi „Tak my dzisio mieli zebrani partyjne.“ Tata na niego odwarknył „Z tymi waszimi wiecami mi tu nie chodź, raczi se dejmy po półce.“ Ale tyn gość se fórt swojóm „Tak my mieli to zebrani partyjne i domówili my sie, że ci Janek dóny doporuczyni do szkoły na tón medycyne.“ Jo ale na to hned łodpowiedziół, że jo przeca nie chcym iść na żodnóm medycyne, ale na technike. „No to mosz ale smołe,“ prawił tyn gość. „My sie na schuzie domówili, że to beje medycyna a basta fidli.“ Jaki to na tym zebraniu we skuteczności było albo nie było, żech sie nigdy nie dowiedziół, ale pół roku żech był jako na jegłach, czy sie na te elektrotechnike dostanym. Podarziło sie. A jak my sie z kolegami wracali ze zkuszek z Brna, to my sie tak nałotali, że my całóm ceste tyrczeli z cugu przez łokno, coby my nie narobili jakigo marasu we wagónie. Tacy my byli czistotni.

Tyn tatów kolega prziszeł do nas jeszcze wiela razy kosztować tatowe szómperaki, a jedna z tych wizyt miała też wpływ na moje dalszi kroki. Było to poczőntkym łosiyndziesiόνtych roków, kiedy sytuacja w Polsce była jako stworżono do lehkij politycznej satyry. I to nas w klubie młodych w PZKO inspirowało do realizowania autorskich przedstawień tak zwanych Kabaretów. Były to paradni akcje, kaj my grali scenki, dziełuchi tańczyły dżezbalet, a muzycznóm strónke programu zajiszczowała grupa Kryzys, kiero była dło politycznego spokoju przemianowano na Brygade. Organizacja była na ramiónach prawie całej naszej partyje. Trza było przigotować program, wyrzchtować sale u Burego, zabezpieczyć kelnerskóm obsłóge podczas akcji, ale też i wybrane smakołyki (czytej byczy kule) z kucharskij sztuki Adama Sikory z Grónia. Wiynkszość tekstów w tych Kabaretach

żech pisoł jo. Rypnył żech se tam do czego jyny szło, aż do czasu, kiedy tyn tatów kolega prziszeł zaś do nas jednego sobotniego wieczoru, ale tym razym ni po to aby skosztował co tata uwarził, ale z dobrom radóm dło mnie. „Jesli chcesz skóńczić szkołę z dyplomym, tak nie chej tego pisanio,“ prawił. Tym razem, żech nimioł

łodwagi mu co łodpowiedzieć. Zoleżało mi moc na tym, abych tón wysokóm szkołe absolwowoł, i po naszymu powiedziane żech sie pos..ł. Schowoł żech ty papiyry z tekstami na wdycki do szuflody.

Także jeste tu školu dostudoval. A jak jeste se dostal k postu generálního ředitele?

Na tego to jo bardzo ani nie wiym, jako sie to stało. Može tymu, że to żodyn wtedy nie chcioł robić (smích). Łod samego poczőntku żech robił we werku, a z wyjóntkym trzóch roków, kiedy my z kolegami z werkowej automatyzacje założyli po dzisio prosperujóncom firmie Autel, żech robił we werkowych strukturach. Robota we Werku mie cały czas moc bawiła. Było widać konkretne wyniki, choć nie wdycki było lehkó, prawie naopak. Ale jak mo człowiek możność mówić z ludziami z całej republiki, kierzi sie dziwajóm na nas niezainteresowanym poglónďym, tak jejich ocena nóm dowo dalszej siły do nowych rzeczy. Co mi ale nejbardzi pumogało, tak to były ty trzy faktory: Po, piyrsze mioł żech niesamowite szczynści na nauczycieli, kierzi nie uczyli kaźdóm robote zrobić tak, aby człowieku przinosiła radość. Po drugi, móm też rodzinie - żóne i dziecka, kierzi mi tolerowali to, że zadani je gotowe, aż je wszystko zapnióne na łostatni knefel. Trzecio noga, kiero je zakładym tego wszystkiego, co sie nóm tu wspólnie podarziło, sóm wszyscy koledzy dootokoła, miyndzy kierych rachujym akcjonarzów, dyrektorów, ale też i wszystkich ludzi z werku, kierzi sóm zdolni se uświadoć, że wszystko to, co chcym dostować, nigdy nie spadnie z nieba, ale musimy na tym porzónďnie zapracować. To sóm trzy nogi, dziynki kierym żech je to co żech je, a my wszyscy sóm tam kaj my sóm.

Říkal jste, že jste scénáře schoval do šuplíku. Asi ne navždycky, není přeci tajemstvím, že zase píšete divadelní hry. Jak se to vlastně stalo?

Teatr Milikow

Za to može moja žena Irena, kiero mi na mojóm 50 domówiła amatorski teatr z Milikowa. Pamiyntała se dobrze, że mie to w młodych rokach fest bawiło. Milikowianie przyjechali na Fojtswi do Oldrzychowic, kaj my tóm 50 przepijali, z rekwizytami na wózk za autym. Jak żech ty żdziorba na tym wózk widzioł, tak żech se prawił sóm do siebie, co to sóm za kumedyjanci. Zagrali nóm sztuke Gródeckigo rodaka Władka Młynka Z deszczu pod rynne. Jo sie jím po przedstawieniu w duchu usprawiedliwił za to, jakoch sie na nich przyjeździe dziwoł. A że już była niezło atmosfera podeprzito niejednóm półkóm, tak żech pani reżyser Halince Waclawek prawił, że jím też jakisi przedstawini napiszym. A że śluby trza pełnić, tak my razym z żónóm pozbiyrali przigody z rekonstrukcji naszij chajpy i razym napisali piyrski przedstawini nazwane Przeróbka. Łod tego czasu każdym rokym grajóm Milikowianie jednóm nowóm naszóm komedye. Cały rok zbiryromy rozmajite historyje, z kierych potym razym poskłodomy to co chcymy, aby sie ludzióm podobało i kapke sie przy tym zaśmioli. A jak sie fakt śmiejóm, to je dło nas nejwiynkszo nagroda. Jasne, że to chce dość czasu, nikiedy aji pore miesiyncy, aby to przedstawini było aspón na jednóm a pół godziny, ale je to dło nas taki relaks, odreagowani sie łod codziynnych starości. Z drugij stróny rekord był latoś, kiedy to trwało tri nieprzespane noce. Prowda ale je, że to nie idzie na rozkaz, ale musi przisć ta sprawno muza, aby sie ty teksty godziły. Dwa razy my to pisali po wieczorach na hotelowym pokoju na skijach. A jedno przedstawini – Tydziyń słómanego wdowca – żech napisoł po tajnu sóm po nocach i Milikowianie go zagrali na urodzinach żóny. Z tego żech mioł wielkóm radość, było to taki podziynkowani.

A co další koničky, zbývá vám čas ještě na něco jiného?

Je fakt že tego wolnego czasu wiela nima, ale człowiek musi nónść spósób na odpoczynek. Jo móm rod prawie wszystkie

sporty. Ło fuzbalu żech już mówił, choć sie mi w myśli przypóminajóm jeszcze další koleđy, z kierymi my gónili za balónym, jako Jura Łowies Sikora, Janek Chytek, Pavel Blecha, Jano Kaleta, Zdeno Rusz, Jaro Kempes Suchoń a cało plejada dalších. Do dzisia sie jeszcze symtam postawim do bramki Orłów zaolzia, choć brataniec Stacho z drugij jizby, znany to dochtór, mi prawi, żech je isto padły na głowe – w takim wieku jeszcze se bóm prać ło zym. Z dalších sportów bych wymianowół koło, skije, pływani, nohejbal. Wszystkie rekreacyjnje dło zabawy. Także jedyny sport, kiery mi zostół dło wyników, je hokej, kiery nie robim aktywnje, ale z pozycji manažerskij. Móu z niego wielkóm radość, bo sie nóm tu w Trzyńcu podarziło wybudować klub ło kierym sie mówi w hokejowej Europie z wielkim respektem. Wiym, że u nas je pełno mamróków, kierym sie nic nie godzi, a fórt na wszystko jyny mamróm, ale w tym jim nie umiym pumóc. Dło mnie je nejwiynkszm radościóm, jak reagujóm ludzie z całego świata na nasz stadión a na nasze wyniki. Podarunek, kiery mi dali nasi hokejiści.

Letošní pohár extraligy ledního hokeje

Možná bychom se z toho velkého světa mohli vrátit zpět. Máte v Hrádku nějaké oblíbené místo?

Tych miejsc je kupa na kiere strasznie rod spómínóm. Przede wszystkim bych rod wymianowół Olze, rzekę, kiero łod Charcowa aż po granice z Bystrzicóm swoim korytym kiejsi jako jedyno dzieliła ale zarazym łónczyła Gródek. Cały rok była dło nas dziecek miejscym zabawy. Przez zime my na jeji zdrzadle grali hokej a przy nim niechcyncy trenowali aji kómpani w lodowej wodzie. Na wiosne ci nejłodważniejsi płynili z próndym zakalónej wody na topniejócych lodowych krach. A w lecie w jejich płosach my sie chłódzili po suszyniu czy skludzaniu siana. Nigdy nie zapómnym, jak przy żniwach tata wieczorom chodził kómpać pod Nowokowóm skałe starzikowego kónia Bube. Drugim takim miejscym, do kierego żech je przywióznany, sóm Zómcziska. Chodzili my sie tam bawić na indianów a kowbojów, a że to nieroz były bitwy ło kierych by móu pisać Karol May. Jednym czasym nas tam chodził straszić aji Zorro. Trwało to pierónym dłógo, niż my zjiściłi gdo to był. A jako to była niespodzianka, jak my sie dowiedzieli prowde, gdo był tyn Don Diego de la Vega. No a trzeci miejsce było Petrolisko. Miejsce, kiere dzisio ustópmiło plac budowie domów, ale kupe Gródczanów naisto pamiynce jeszcze ty kupy przy starej ceście, kiere zostały po nimieckich próbach postawić wieże na wiertani za naftóm. Mieli my tam z chłapcziskami z drugij izby postawióm bramkę na fuzbal. Jeji tyczki były zrobione z grabów, także były krziwe jak pierón, ale nóm to ani kapke nie wadziło. W zimie my tam na tych kupach robili ze śniegu serpentyny, w kierych my jeździli na silonowych miechach, ale głównie my tam mieli skocznie, na kierej my testowali, co wydziyrzóm skije jasiynioki, kiere nóm robił ujec Cieślar.

Mohu se vás ještě na závěr zeptat na vaše životní motto?

Tata mi czynsto mówił, że ***jak pujdym kiedy po drabinie na wyrch, tak nimóm za se bóm łómac szczeble. Bedym jich potrzebował po ceście na dół.*** To je wielko prowda. A jo by za siebie przidół jeszcze cosikej, co mi pomogał w tych nejciynższych próbach. ***Chciółbych mieć wdycki tela łodwagi, abych umiół zmiynić to, co zmiynić idzie. Chciółbych mieć tela siły, abych wydziyrzół to, co zmiynić nie idzie. A też bych chciół być tak móndry, abych rozeznół to piyrski łod drugigo.***

Mám na vás poslední otázku. Co byste popřál čtenářům Hrádeckých novin?

Aby sie wdycki postógiwali zdrowym chłópskim (babskim) rozumym, a aby wiedzieli, że Gródczan to brzmi dumnie.

Srdečně děkujeme panu Czudkovi za čas věnovaný tomuto rozhovoru. K jeho životnímu jubileu mu přejeme mnoho zdraví, úspěchů a osobní pohody.

Příroda Hrádku XIV.

Naši pěvci

Ajsme opět u ptáků. Tentokrát si představíme nejmenší ptáky, kteří obývají naše okolí, zahrady, lesy, pole a louky. Soustředíme se na nejpočetnější ptačí řád a tím jsou pěvci. Je jich na světě přibližně 5500 druhů, což je víc než polovina všech ptáků. I v naší přírodě jsou druhově bohatí, na našem

území se vyskytuje 143 druhů, z toho 100 zde hnízdí. Jak už název vypovídá, tyto velice menší ptáci se vyznačují zpěvem. Podle zpěvu, kterým vyznačují svoje teritorium a vábí samičky k páření, se dají samečci pěvců i na dálku určit. Všichni členové tohoto řádu krmí svá mláďata a starají se o ně. Na

obrázcích níže jsem pro názornost uspořádal 7 navzájem si podobných dvojic těchto krásných ptačích druhů.

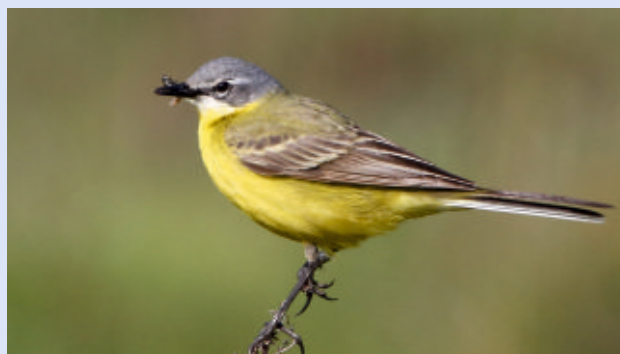
RB

Fotografie | internet (wikipedie)

Konipas bílý

tento známý pěvec, kterému říkáme nářečně plistwa nebo trzynsichwostek, hnízdí v otevřené krajině, V Hrádku ho najdeme nejčastěji v blízkosti řeky Olzy. V poslední době zřejmě ubývá.

Konipas luční

je podobný konipasovi bílému. Oblíbil si podmáčené pastviny, zaplavované louky. Hnízdí na zemi skrytě ve vegetaci. V Hrádku ho můžeme pozorovat pouze na tahu, polích směrem na Křivou.

Bramborníček hnědý

je zvlášť chráněný ohrožený druh, vyhledávající vlhké louky. V Hrádku byl několikrát pozorován na tahu. Na polích nad Sušarňou. Na kořist číhá z vyvýšených míst, kde je dobře pozorovatelný.

Bramborníček černohlavý

vzácný hmyzožravý ptáček, podobný bramborníčku hnědému. V Hrádku dříve hnízdil na železničním náspu. Dnes už je k vidění velmi zřídka. Hnízdo si staví v husté trávě.

Budníček menší

je malý, velmi nenápadný ptáček, Od svého dvojníka, budníčka většího se liší tmavšími nohama i zobákem. Poznáme ho podle nezaměnitelného zpěvu – „cilp-calp“. Žije ve světých listnatých lesích, např. v Girově.

Budníček větší

jako všichni budníčci jsou od sebe velmi těžko rozeznatelní, proto ho rozlišujeme podle zpěvu. Staví si kulovité hnízdo těsně nad zemí. Obývá otevřené křovinaté lesy i parky. V Hrádku například nedaleko Zamčisek.

Drozd zpěvný

běžný druh velikosti kosa, nápadný svým typickým zpěvem, kdy jednotlivé motivy třikrát opakuje. Hnízdo má vystlané hlínou a v něm tyrkysově modrá vejce. Hnízdí na okrajích lesů, v remízcích. V Hrádku v kdejaké zahradě.

Drozd brávník

větší než drozd zpěvný, má protáhlejší tvar. Žije v otevřených vysokých, často jehličnatých lesích. Zpívá na vrcholcích stromů krátce, flétnově. Brávník se v Hrádku vyskytuje například v lesích nad lomem Žarnovka.

Pěnice pokřovní

drobný, šedavý, neposedný ptáček obývá křoviny na okrajích lesů, zahrady, parky. Žije poměrně skrytě. Dá se přilákat na nahrávku svého vlastního zpěvu. Letos jeden pár vyhnízdil v mém vlastním živém plotě.

Pěnice hnědokřídla

nepříliš hojný pěvec žije v otevřené krajině, nejlépe v trnitých remízcích, pasekách, okrajích lesů. Hnízdí nízko nad zemí nejčastěji v porostech kopřiv. V Hrádku žije například v remízku nedaleko lesíku Rokiči.

Rehek domácí

u nás mu všichni říkají gwizdek. Hnízdí a vyskytuje se v zahradách v okolí lidských obydlí. Často si staví hnízdo pod střechou stodoly nebo altánku. Zcela běžný druh zpívá od časného rána, často na štítech střech.

Rehek zahradní

jeho výskyt je mnohem řidší než u reha domácího. Není příliš lidem na očích, neboť žije ve světlých listnatých či smíšených lesích. Také v parcích, někdy v zahradách. Jeden párek několik let hnízdil v zahradě Centra VČ.

Králíček ohnivý

tak jako jeho dvojník žije v jehličnatých lesích, nebo v porostech s dostatkem vzrostlých jehličnanů. V Hrádku je často k vidění ve smíšeném lese u potoka Brušny.

Králíček obecný

je nejmenší evropský pták. Obývá jehličnaté, nejčastěji smrkové lesy, kde žije celoročně. Je velmi pohyblivý. V Hrádku ho můžeme vidět často, například v lese Rovňa.

—Recepty—

V tomto čísle vám dáme nahlédnout pod pokličku provozního a kuchaře harcoffského hostince

Lukáš Bulíček se s námi podělil rovnou o tři recepty na pokrmy moderní kuchyně, které připravíte s použitím běžně dostupných surovin. Všechna tři jídla jste měli/máte možnost ochutnat ve zdejší restauraci. A nyní si je můžete uvařit i vy sami.

Harcoff

GOSPODA HOSTINEC GASTHAUS

Uvařili jste některý z těchto pokrmů? Máte i vy doma rodinné stříbro ve formě receptu na místní specialitu? Rádi uvítáme všechny vaše náměty, postřehy a fotografie.

Posílat je můžete e-mailem na adresu: zpravodaj@obechradek.cz.

VG

Lukáš Bulíček

Harcoff

GOSPODA HOSTINEC GASTHAUS

DÝŇOVÝ KRÉM

AUTOR RECEPTU: LUKÁŠ BULÍČEK

NA 4 PORCE POTŘEBUJEME:

1 středně velkou dýni, 2 ks bílé cibule, snítku tymiánu, snítku rozmarýnu, 150 g cukru krupice, vývar (hovězí nebo slepičí), 100 g másla, 1 dcl smetany 33%, 5 g muškátového oříšku, 1 dcl olivového oleje, sůl, pepř.

Na ozdobení: 50 g uzeného boku

POSTUP:

Dýni rozpůlíme, vydlabeme, oloupeme kůru. Dýni nakrájíme na větší kusy, dáme na plech vystlaný pečicím papírem, zakápneme olivovým olejem, zasypeme nahrubo nakrájenou cibulí, osolíme, opepříme, přidáme bylinky a pečeme při 185 °C cca 25 minut, dokud dýně nezměkne. Do vařícího vývaru přidáme upečenou hmotu, promixujeme, přecedíme. Stáhneme z plotny, přidáme máslo, smetanu a zašleháme. Zdobíme vypraženým uzeným bokem.

Harcoff
GOSPODA HOSTINEC GASTHAUS

ŠPEKÁČKY NA ČERNÉM PIVU S RESTOVANOU ZELENINOU

AUTOR RECEPTU: LUKÁŠ BULÍČEK

NA 4 PORCE POTŘEBUJEME:

8 ks špekáčků, 200 g rajského protlaku, 250 g červené cibule, 250 g kapie (červená paprika), 100 g sádla, 1 l černého piva, 100 g cukru krystal, 50 g česneku, sůl, pepř a drcený kmín dle vlastní chuti

POSTUP:

Ve vyhřáté troubě dozlatova opečeme špekáčky nakrájené podélně na polovinu a nařezané na tzv. "ježka". Mezitím v hrnci na rozpáleném sádle lehce orestujeme na větší klínky nakrájenou cibuli a kapii, přidáme drcený česnek, cukr, který necháme zkaramelizovat, přidáme koření, rajčatový protlak, znovu krátce orestujeme a zalijeme pivem. Necháme svařit, až šťáva trochu zhoustne a nakonec přidáme opečené špekáčky. Necháme projít varem. Můžeme ozdobit např. na jemno nasekanou jarní cibulkou a ihned servírujeme - nejlépe s čerstvým chlebem.

Harcoff
GOSPODA HOSTINEC GASTHAUS

LIMETKOVÁ PĚNA S OŘECHY

AUTOR RECEPTU: LUKÁŠ BULÍČEK

POTŘEBUJEME:

smetanu ke šlehání, 3 PL moučkového cukru, 100 g měkkého tvarohu, 1 limetku, 30 g pistácií, 20 g kešu ořechů, 30 g vlašských ořechů, 30 g lískových ořechů, 3 ks cukrářských piškotů, sušenky Lotus, 3 půlky kompotovaných broskví

POSTUP:

Ořechy v troubě nebo na suché pánvi opražíme a nasekáme na kousky. Cukrářské piškoty nadrobíme a smícháme s ořechy. Skleničky naplníme ořechovou směsí, ale cca 3 lžičky si necháme na později. Smetanu vyšleháme a pomalu zašleháváme cukr. Přidáme tvaroh, kůru z limetky a šťávu z 1/2 limetky. Pěnou naplníme skleničky, necháme ztuhnout alespoň 2 hodiny, zalijeme rozmixovanými broskvemi a vršek zasypeme zbytkem ořechů a drcenými Lotuskami. Dáme na chvíli do lednice nebo rovnou podáváme.

Prokop - Podzim v Belku